

Bitaraf müşahitlerin tetkiklerine göre

Umumî harp tehlikesi

Önümüzdeki üç ay zarfında

Dünyayı tehdit ediyor

Hatayda vaziyet gene gerginleşti

"Demir gömlekliler,, mütemadiyen Iskenderuna sevkediliyor Suriyedeki son çarpışmalarda 11 ölü ve 45 yaralı olduğu anlaşıldı

Londra radyosunun bir haberine atfen dün yazdığımız Suriyedeki çarpışmaların çok geniş olduğu tahakkuk etmiştir. "Demirgömlükler,,le halk ve Fransız askerleri arasında olan bu çarpışmalarda 11 ölü 45 yaralı vardır. Yalnız çarpışmaların birinin Londra radyosunun verdiği gibi Antakyada olduğu anlaşılmaktadır.

Bu hususta gelen telgraflar şunlardır: Kudüs 27 (A.A.) — Alevi devletinin merkezi olan Atakyada Halepten gelen arkadaşlarını karşılamaya giden

"demir gömlekliler,, sokaktan geçerken kışanın önünde birkaç el silâh atılmış ve halk ile Demirgömlükler arasında bir müsademe olmuştur. Neticede 4 kişi ölmüş ve 15 kişi yaralanmıştır.

Bu da bir başkası

Kudüs 27 (A.A.) — Senegalli kıtaların Şamdan gelen Demirgömlükleri, bu ilâhî ateş ağıtlarını bildirilmekte dir. 7 kişi ölmüş ve 30 kişi yaralanmıştır.

Iskenderuna Arap sevkiyatı! Sancaktan dün gelen haberlere göre Şam ve Halepten Demirgömlükli teş (Devamı 6 ıncıda)

Feyezan felâketi

Çukurova halkı bu yıl pek feci vaziyette

Bu sene bütün dünyada nehirlerin gösterdiği feyezana âfeti taştan nehirlere daha yenileri katılarak devam etmektedir. Bir taraftan bizim güzel Çukurovamız gene sular altında kalırken diğer taraftan Dinyeper ve Tuna nehirleri de yeniden taşmış, Sen nehrinin taşması etra-

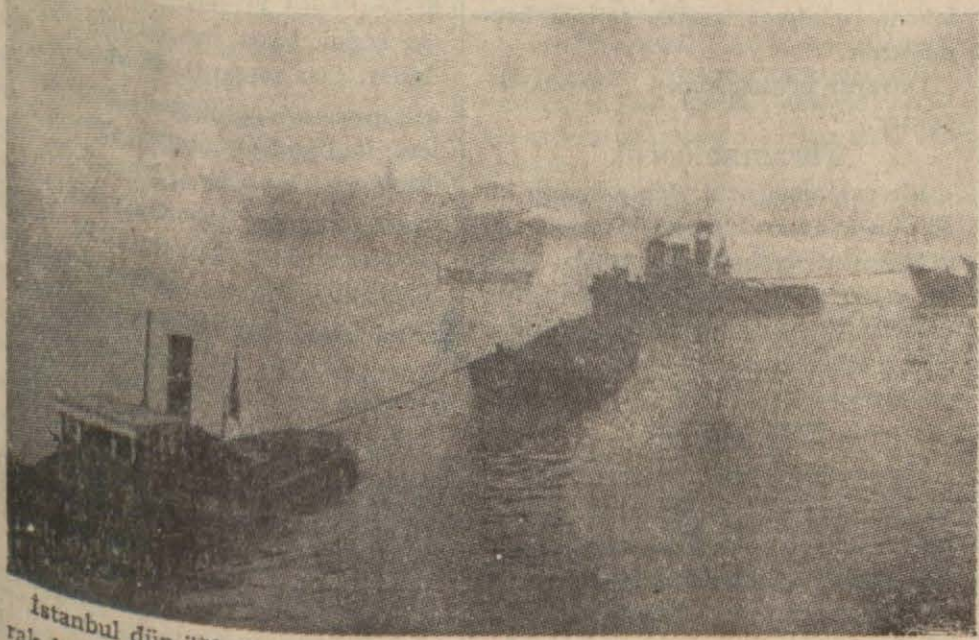
fındaki arazi bilhassa Paris için tehlikeli bir şekil almıştır.

Çukurovada feyezana

Adanadan gelen malûmata göre, şehir civarındaki sedlerin tamiratı devam etmektedir. Ancak Adana için daha mühim mesele, şehrin ce- (Devamı 2 ıncide)

Şehirde dünkü sis

Vapurlar işleyemedi, Basra vapuru karaya oturdu

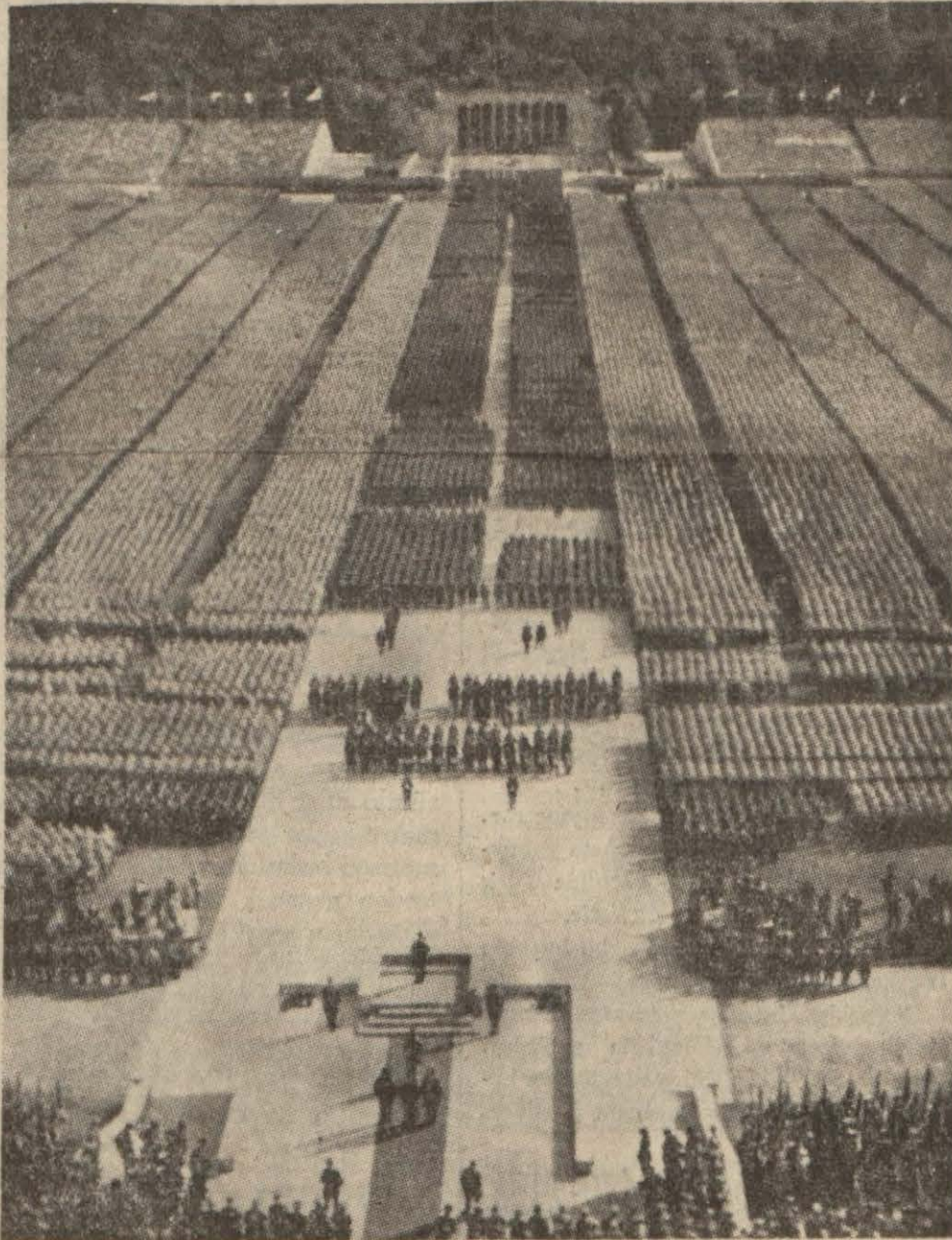
İstanbul dün öğleden sonra başlayarak bu sabah dokuza kadar kesif bir sis altında kalmıştır. Dün sabah Boğazi ve limanı hafif bir sis kaplamıştı. Bu sis saat dokuza

kadar devam etmiş, sonra açılmıştır. Bu müddet zarfında vapurlar pek de intizamını kaybetmemiştir. Fakat dün saat 15 den sonra şehri ve limanı is- (Devamı 2 ıncide)

Hitler bu sene harp etmezse fırsatı kaçırmaktan korkuyor

"Prag bu gece bombardıman edilecek!,,

Hitler bu emri verdi, fakat akabinde bir mareşal ve üç general istifa ettiler

Almanyada muazzam bir geçit resmi

Almanyanın harp plânına dair heyecanlı ifşaat

("Almanya hakikaten,, dünyayı ateşe verebilecek midir? Buna gücü yetemez mi? Almanyayı idare edenlerin hepsi harbe taraftar mıdır? Almanya maliyesi bir harbi devam ettirebilir mi? Çok konuşulan bu harp olacak mı, yoksa hep bir blöf mü kalacak? Ve harp tehditleriyle blöf yapanlar bu "Siyasi ihtikâr,, larında daha ne kadar devam edebilecekler?")

İskandinav milletlerinden birinin en büyük sanayiine hükmeden salâhiyetler bir zat Almanyada yaptığı tetkik seyahati esnasında Alman diplomatlarıyla Alman nazırlarıyla, nazi fırkasının şefleriyle ve bizzat Hitler ve Göring'e de konuştuktan sonra "space,, ajansına mühim ifşaatla bulunmuştur. Çekoslovakya ve Avusturyada Almanyanın tehlikeli oyunlar oynamakta olduğu bugünlerde birçok Avrupa merkezlerinde heyecan uyandıran bu ifşaat hakikaten büyük bir ehemmiyet arz etmektedir. Aynen tercüme ediyoruz.)

Almanya yeni menfaatler peşinde koşmaktadır. Müstemleke arıyor, A. (Devamı 6 ıncıda)

Ispanyada Asilerin taarruzları

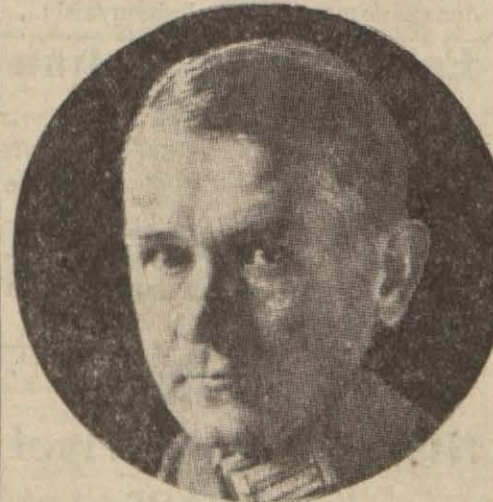
Akamete uğradı

Madrid, 28 (A. A.) — Gijon'dan bildirildiğine göre hükümet kuvvetleri Oviedo etrafındaki kıskacı sıkıştırılmaktadır. Bu kuvvetler ezcümle tahkim edilmiş olan hapishaneyi almışlar ve asilerin muhtemel bir taarruzuna karşı köylerini tahkim etmişlerdir. Cumhuriyet tayyareleri hava, ya hâkim vaziyetlerini muhafaza etmektedirler.

Asilerin taarruzu

Madrid, 27 (A. A.) — Guadalajara muntakasında asilerin yaptıkları şiddetli mukabil taarruzun akamete uğraması, yüksek kumanda heyetine müsaide bir şekilde tefsir edilmektedir.

Hükümet kîr'aları, geçende zaptettileri mevzileri iyice tahkim etmek emrini almışlardır. Şark sahillerinden Madrid cephesine takviye kîr'aları gelmektedir.

Alman Harbiye Nazırı Mareşal fon Blomberg

Sovyet Harbiye Komiseri Mareşal Vorosilof

İngiltereden müstemleke talebinde

Almanya birşey koparamadı

Almanyanın Londra sefiri Fon Ribentrop İngiltere hariciye nazırı Edeni ziyareti esnasında müstemlekeler meselesine ehemmiyetle temas etmiş ve İngilterenin bu bahis

üzerinde gösterdiği lâkaytlığa esef beyan etmiştir.

Zannedildiğine göre, Eden, İngilterenin bu husustaki hattı hare- (Devamı 6 ıncıda)

kaçak et kesildiğini haber alan zabı-
buraya gidince meşhur et kaçakçılarının
dan Karagümrüklü Mustafayı birkaç
koyunu kesip çengellere asarken yaka-
lamıştır.

Benim görüşüm: Dikü'nün bir başyazısı

Eğer şu kavgası sürüp giden içti-
mal mezheplere akıl erdirebildimse,
bunlardan birincisi, yani halkçılık,
yani bizim de dahil olduğumuz cephe,
Alman müttefekkiri Nietzsche tara-
fından ortaya atılan "halkın fevkin-
de münazar fevkalbeşerler" nazariye-
sinin zümresiyle ebedi bir ihtilâf ha-
lindedir.

Dünyaya demokrat fikirler yayılır-
ken, Almanya kuvvetli bir derebey-
lik sınıfının demir eli idaresi altın-
daydı; yeni geraiete temessül etmek
istiyen bu sınıfa, Nietzsche bahsetti.
"Ben nazariyeyi verdi.

Ve halkçılar onunla alay ettiler:
— "Filosof karikatürü!" dediler. —
"Ben adamakıllı bir insan bile olama-
dım, nerde fevkalbeşerlik!" dediler. —
"İste frengiden çıldırdım!" dediler. —
Hakikaten de, insan cinsinden bile
yüksek bir cinsin (!?) mürevvici olan
bu müttefekkiri, iyiden iyiye sapta-
rak göçtü, gitti...

Fakat onun izleri dünya üzerinde
baki kaldı. Hattâ, bugünün halk cep-
heleri kısmına dikilen "en yüksek
ırk", "adi ırk", "ırkı temizleme" ve
semadan imişçesine nim ilâhvari bir
siyasi lider nazariyesini hep bu Ni-
etzsche yadigarlarıdır.

Hos, mecnun filosof pek de oriji-
nal bir şey söylemedi ya: bütün eski
hükümdarlıkların raayısı kendilerince
en yüksek ırkı ve hükümdarlar
insanların fevkinde birer zalıllahtı-
lar... Onun için, Alman filosofunun
bütün nazariyesi, yekten mürteciane-
dir; ve hususile, hiç de yeni bir tür-
kü değildir! Eski nakarattır!...

Nietzsche'yi ve ona dayanan sözde
yeni nazariyeleri böyle anlamakla
bilmem hata ediyor muyum?...

Böyle anladığım içindir ki, halkev-
leri dergisi olan Ülküde Şevket Aziz
Kansu'nun bir başyazısını tipatıp
Nietzsche'çiliğe mutabık görmekle
hayret ettim. Her fikir muhterem o-
ğul olan halkevlerinin organındaki
başyazı, esas felsefeye zıt olmamalı.
dr. Yahut da "serbest sütun" diye
bir yer ayrılmalı, aykırı düşünceler
oraya yazılmalıdır. Şevket Aziz, bu
yazısında bir Almanya seyahati yap-
tığını söylüyor. Demek ki orada cid-
den Naziliğin tesirinde kalmış. Al-
manyada nüfus kesittir. Naziler, ken-
di noktai nazarlarına göre ırkları
"aristojenik", yani "asilâne doğmuş"
ve "kakojenik" yani "kötü doğmuş"
diye ayırdabilirler. Onlara bu lâzım
olabilir...

Fakat biz, Türkiye'ye adapte hikâ-
ye gibi, ilim namına bunu nasıl tat-
bik edebiliriz? Ve bahusus, nasıl o-
lur da halkevleri mecmuasının baş-
makalesi yerine böyle şeyler yaza-
rız? Mecmuanın muhterem direktörü
Fuad Köprülü de bununla hemfikir
midirler?...

Türkiyede nüfus meselesini mevzu-
bahsederken, evet, Nietzsche gibi
fengili insanların doğmamasını arı-
yabiliriz. Sıhhi bir bakımdan tasfiye
elbet yerindedir. Lâkin, Türk âlimi-
nin resmi bir kürsüden söylediği şu
sözleri nasıl bir mana verebiliriz:

"... Bugün sönmüş eski medeniyet-
lerin dekadansında aristojenik orga-
nizm ve entellektüel anlamda seçkin
zümrenin kakojenik zümreye mukabil
azalmış çok kuvvetli bir âmil ol-
muştur. Unutmamalıdır ki ulusal,
yüksek evlatlarıyla terakki ederler.
Milletlerin dekadansı seçkin ailelerde
doğum miktarı vasatının altına düş-
tüğü vakit başlar. En yeni demogra-
fik vakalar tarihin verdiği bu malû-
matı kuvvetlendirmektedir..."

Şevket Aziz, bu doğum hareketi-
mizde nazi prensiplerini Türkiye için
tasfiye ederken acaba bizim doğum
hareketimizde ne gibi bir değişiklik
olmasını istiyor? Hangi ailelerimizi
kakojenik buluyor? Bari o semtlere,
o köylere, o kazalara lâvta, ebe gön-
li diye tayin edilecek münevver aile-
ler çocuk doğurmak rekorunu kırsın.
Bu nazariyeye göre, münevver-
lik doğum işleri arasında da bir
münasebet görülüyor... Yüksek evlât-

İÇ HABERLERİ

Holanda heyetile kat'ı anlaşma dün imzalandı Bu anlaşma ile Felemenk firmaları mal mukabili memleketimizde 35 milyon florinlik iş yapabilecekler

Evvelce Ankarada Hollanda hükü-
meti mümessilleriyle yapılan müzake-
reler neticesinde varılan anlaşma
dün Ankarada hükümetimiz namına
iktisat vekâleti müsteşarı Faik Kurt
Oğlu ve Hollanda hükümeti namına
da Baron de Haruxina Thaca Slooten
tarafından merasimle ve dostane te-
zahüratla imzalanmıştır.

Bu anlaşmalar 23 eylül 1934 tarih-
li Türkiye - Felemenk klering anlaş-
ması yerine kaim olacak yeni klering
anlaşması metni ve merbutatı, Fe-
lemenk firmalarına, karşılığı sekiz se-
neye kadar uzıyan taksitlerle ve mu-
ayyen Türk mallarile ödenmek şartı-
el 35 milyon florinlik bir plafon da-
hilinde, Türkiye'deki bugünkü büyük

işler münakasalarına iştirak imkânı
bahşeden malî protokoldan ibarettir.
Faiz yoktur. Taksitler mukabili
mübayaa edilecek Türk mallarının a-
lakadarlar tarafından Felemenge ih-
racı meşruttur.

Felemenk firmalarının bilhassa mü-
nakasalara iştirak etmek istedikleri
işler protokolda bervechiati sayıl-
maktadır.

a — Radyo istasyonları inşası ve
P. T. T. ye ait işler ve taahhüdler.
b — İnşası ve ıslahı hükümetçe
mukarrer limanlara ait inşaat işleri
ve teçhizat.

c — Gemi inşaatı.
d — Denizaşırı Felemenk müstem-
lekâtı menseli kahve teslimatı.

e — Her çeşid devlet mübayaatı
ve devlet sanayii, ziraat, ve nafia
plânlarına giren işler.

Gerek bu listenin, gerek tesbit edil-
miş 35 milyon florin plafonunun ica-
bında her iki hükümetçe bilâihtilâf ta-
dil edilebileceği protokolda derpiş e-
dilmıştır.

Felemenk firmalarının üzerlerinde
kalabilecek işler taksitleri nispetinde

alabilecekleri mallarımız ise şunlar-
dır:

Buğday, arpa, darı, kuyyemi ve di-
ğer her nevi hububat, afyon, tiftik,
pamuk, şarab, likör, mermer ve şim-
diye kadar Felemenge ehemmiyetli
nispette ihracatı mevcut olmayan
herhangi Türk malı.

Yeni klering anlaşmasının müddeti
1 mart 1937 tarihinde başlamak üze-
re bir yıldır.

Malî protokol ise, protokolun der-
piş ettiği işler taksitlerinin tamamen
tesviyesine kadar mer'iyette kalacak-
tır.

Felemenge klering anlaşması hari-
cinde mevcut 1937 tarihli ticaret an-
laşmasına gelince, bu anlaşma ayın
23 mart 1937 tarihine kadar mer'i-
yette kalacak ve bu tarihten sonra
metni Ankarada parafe edilmiş olup
henüz Lâheyden buradaki Hollanda
heyetine imza emri gelmemiş olan me-
tinle değiştirilecektir.

Üç dilenci Boğaz tokluğuna biri hafta çalışacak

Birinci ceza mahkemesi dün üç
dilenciye mahkûm etmiştir:

Dilencilerden Cemil: "Ben di-
lenci değilim, bayram günü kurban
satıyordum. Müsteri ile beş aşağı beş
yukarı pazarlık ederken polis beni
dileniyor zannetmiş!..", şeklinde ifade
vermiştir.

Diğer dilenci Emine, yolda yürürken
yorulduğunu ve yere oturur otu-
maz polisin gelip kendisini yakaladı-
ğını söylemiştir.

Üçüncü dilenci Cevahir de esa-
sen dilenmekten utandığını, kendi-
si gibi bir kızın dilenmesi ayıp oldu-
ğunu ve polisin bu hususta aldandığını
boyan etmiş de her üç dilen-
cinin müdafaaları sabit görülmiye-
rek sekiz gün boğazı tokluğuna
Belediye hizmetinde çalışmaya mah-
kûm edilmişlerdir.

HABERİN TAKVİMİ						
28 PAZAR ŞUBAT — 1937						
Hicri: 1355 — Zilhice 16						
Leyleklerin gelmesi						
Güneşin Doğuşu				Güneşin Batışı		
6,39				17,58		
Vakül	Sabah	Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı	İmsak
5,15	12,27	15,33	17,58	19,28	5,00	

GEÇEN SENE BUGÜN NE OLDU?

Japonyadaki isyana iştirak eden 18 zabıt
hükümetin emrile intihar etti. Şişhane yoku-
sundaki kazada ayakları kesilen tramvay
müfettişi Niyazi öldü.

(Vâ - Nâ)

Küçük Haberler

İÇERİDE:

* Litvanyanın millî bayramı münasebeti-
le Cumhurreisimiz Atatürk'te Litvanya
Cumhurreisi Antanas Sonetana arasında sa-
mimi telgraflar teati edilmiştir.

* Avrupa hattının Yunanistandan geçen
33 kilometrelik kısmına ait müzakereler
Yunanlıların yaptığı son bir teklifin halli
takdirinde intaç edilecektir. Bu teklif Nafia
vekâletince tetkik edilmektedir.

* İstanbul İskân müdürü Ankara İskân
müdürlüğüne ve Ankara İskân müdürü de
İstanbul'a tayin edilmiştir.

* Emniyet ikinci şube cinayet masası
merkez memuru Mehmet Fatih merkez me-
murluğuna, Fatih merkez memuru Ali de
Eminönü merkez memurluğuna tayin edil-
mişlerdir.

* Güzel sanatlarla uğraşanların himayesi
nin Maarif vekâletince esas itibarile kabul
edildiği anlaşılmaktadır. Yalnız himaye sek-
li takarrür etmemiştir.

* Nafia vekâleti sulama işleri kadrosunu
hazırlamaktadır.

* Maliye vekâleti, tahsilât ve varidat
kontrol memurlarının vazife ve salâhiyetle-
rini gösteren ayrı ayrı iki talimatname ha-
zırlamaktadır.

* Münhal bulunan Çanakale, Maraş, ve
Trabzon valiliklerine bazı mebusların tayini
muhtemel görülmektedir.

* Yalova kaplıcalarında mevsim hazırla-
rı başlamıştır.

* Nüfus umum müdürü Muhtar dün şeh-
rimizde tetkikler yapmıştır.

* İstanbul balıkhanesinin de yeni teşkil
edilecek Deniz banka devri muhtemeldir.

* İnhisarlar umum müdürü Türk tütün
ve cigaraları için tetkikler yapmak üzere
dün Viyanaya hareket etmiştir. Mithat Yen

el muhtelif Avrupa memleketlerini dolaş-
maktadır.

* Ereğli şirketi hissedarları dün toplan-
mış ve şirketin tasfiyesi kararını vermiştir.

* İktisat vekâleti çorap standardizasyonu
için çorapçılara anlaşmak imkânı olmadı-
ğını görünce piyasadan mevcut çorap nümu-
nelerini toplamıştır. Vekâletin şiddetli ha-
rekte mecbur olacağı anlaşılmaktadır.

* Karabük demir ve çelik fabrikalarını
kuracak İngiliz grubu müdürü Makenzen ve
50 İngiliz mühendis çarşamba günü şehri
mize gelecek ve ertesi günü Karabük'e gide-
ceklerdir.

* Şehir meclisinde inihlâl eden Beyoğlu
azalığına Fuat Reşat ve Sarıyer azalığına
da Ali gelecektir.

* Dün duruşması yapılan İhtilâstan maz-
nun Fatih noteri Şükrü hakkında tahkiye
kararı verilmiştir.

* Akay ile fabrika ve havuzların 50—100
bin arasında kâr ettiği anlaşılmaktadır.

* İzmir pamukçularının başvekilile müre-

Salyangoz (yavrusuna) kaç, tank
geliyor!

caatları üzerine İzmir civarındaki müstahsil
le derhal pamuk ekmek makineleri tevziine
karar verilmiştir.

* Danimarka ile ticaret anlaşması imza-
lanmıştır.

* Şirketihayriye otobüs işletilmesi tehlike-
sine karşı Emirânla köprü arasındaki bile-
let ücretlerini tenzil edeceklerdir.

* Ankara küçük sanatlar sergisinde İkra-
miye ve madalye kazananlara bu hediyeleri
çarşamba günü saat 14,30 da ticaret odası
salonunda merasimle verilecektir.

* Şehir meclisinin yarınki toplantısında
şehre yeniden konulacak 2000 ampulün itilâf-
namesi müzakere edilecektir.

DIŞARIDA:

* Almanyadaki Türk ticaret odası 9 un-
cu yıllık kongresini Berlin büyük elçimiz
Hamdi Arpağın reisliği altında yapmıştır.

* Ras Destanın yakalanması ve kurguna
dizilmesi bütün dünyada teessür uyandı-
rmıştır. Avrupa matbuatı bu hususta yazılar
yazmaktadır.

* Amerika Cumhurreisinin vakit geçirme-
den bir dünya konferansı toplamak niyetinde
olduğu bildirilmektedir. Konferans silâhla-
rı tahdid, sulhün muha'azası ve beyne-
millet ticaretin açılması meşgul olacaktır.

* İran hükümeti Türkiye Ziraat bankası
teşkilâtını tetkik ve bu teşkilâta müşabih
bir teşkilât kurmağa karar vermiştir.

* Macaristanda Peçma Üniversitesi tale-
besi Yahudilerin ruhanî merkezi olan Sine-
gogu yakmıştır.

* İngiltere yeni bir Lokarno paktı kurul-
ması için verilen İngiliz muhtırasının de-
lma cevapsız kaldığını İtalya ve Almanyaya
hatırlatmıştır.

* Mısır kralı Faruk Avrupada dört ay
sürecek seyahatı için dün İskenderiyeden
hareket etmiştir.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

CUMHURİYET'te:

Bulgar çiftçisi ne halde?

Yunus Nadi Sofyadadır. Gazetesine
gönderdiği bir mektupta Bulgar iç
siyasasının en mühim unsuru çiftçi
yi tetkik ederek toprak meselesinin
Bulgaristanda son on dört yıl içinde
oynadığı büyük rolleri, aldığı şekil-
leri tahlil ediyor ve diyor ki:

Bulgaristan Umumi Harpte mağlûp ola-
rak ortalık karıştığı zaman hapishaneden
çıkan Stambulsiki İhtilâl bayrağını açarak
iktidarı eline almış ve bellibaşlı yaptığı fev-
kalâde işler arasında köy zenginlerinin top-
raklarını kıymetlerinin — o da uzun za-
manda ödenecek — ancak yüzde birle elle-
rinden alarak halka dağıtmak hareketini
yapmıştır. Bu tamamiye siyasi bir hareketti,
ki Stambulsikin vefatından sonra yürüye-
medi.

Filhalıkta Stambulsikiyi istihlâf eden pro-
fesör Çankof ziraat meseleyi yeni bir hal
şekline tâbi tutmak üzere tamamen değişt-
irmiştir. Profesör Çankof ta bizzat işlemi
yenilere hane başına yalnız 300 dekar (dö-
nüm) arazi bırakarak üsttarafını değer
pahası ve yüzde 3 faizli tahvilâtla istim-
lak etmiş ve bunları köylüye gene değer
pahalarile malederek bunları hükûmete kar-
şı uzun taksitlerle borçlandırmıştır. Profe-
sör Çankofun ıslahatında araziyl modern
surette işlenlere ve nümune çiftliği ya-
panlara 2000 dekar arazi bırakılmaktadır.

Bulgaristan bu büyük işi başa çıkarabil-
mek için Milletler cemiyetinin tavassutile
meemuu 4 milyar Bulgar levasına, yani
bizim paramızla 70 milyon liraya varan ilk
büyük istikraz akdetmiştir. Bu ilk istikraz
zım birincisine muhacir iskânı ikincisine
Bulgaristanın iktisadi kalkınma istikrazı
denilmektedir.

Bulgaristanda son günlerde büyük ölçüld
ziraatın 2000 dönümünden fazlaya çıkarıl-
ması faydalı olabileceği hakkında bazı neg-
riyata tesadüf olunmakta ise de iyi, müme-
rit ve bununla beraber kooperatifçilikten
müstefid olan Bulgar çiftçiliğinin şimdiki
halde normal bir vaziyet içinde çalıştığı
söylenebilir.

İş az veya çok ziraatten ziyade bilgili
ve temiz ziraattendir.

SON POSTA'da:

Otto kral olursa harp çıkmasın!

Selim Ragıp bugün Arşidük Otto'nun
Avusturya tahtına geçmesinden bir
harp doğup doğmayacağını tetkik
etmektedir. Malûm ki, Tituleskonun
Romanya dış siyasasını idare ettiği
günlerde Küçük İhtilâl devletleri
Habsburgların Avusturya tacına tek-
rar sahip olmalarına harple mukabe-
le edeceklerini ilân etmişler ve Bra-
tilava konferansında da bunu tek-
rarlamışlardır. Selim Ragıp işte bu
tehdidin artık manasını kaybettiği-
ni kaydederek diyor ki:

Bu değişikliğin sebebi Alman korkusu-
dur. Almanyâ, Avusturyayı bir gün nasil
olsa ilhak edeceğini düşünerek Habsburg-
ların avdetine muhalefet etmektedir. Onun
bu muhalefeti görenler, dünkü fikirlerini
bir tarafa bırakarak Alman noktai nazarı-
nın aksini ittizam etmektedirler.

Bir zamanlar Habsburgların Avusturyaya
dönmeleri meselesini bir harp sebebi say-
acaklarını söyliyenerde görülen yüzde dört
yüz fikir değişikliğinin sebebi, bundan iba-
rettir.

TAN'da:

Atatürkün evince

Bugün Ahmet Emin Yalman Selânik
yolunda adlı bir röportaj nesrediyor.
Bunun aynı zamanda bir "dâlisla",
yı da ifade eden güzel ve son kısmı
şudur:

Bir çocukluk hatırası
Dedeşâğ, Gülmülcine, İskeçeden sonra
Drama, Serez, Doyran, Kılık... Bu yol üze-
rindeki ilk seyahatimi hatırlıyorum. 12 ya-
şında, elimde koca bir defter Selânikten
İstanbul'a gidiyorum. Her istasyonun ismi,
sağda, solda görülen her manzara, vagon
arkadaşlarının söylediği her dilkate değer
söz, bu yaman defterde yer buluyordu.

Dedeşâga varmadan biraz evvel, pence-
reden dışarıya bakarken bu yaman defter,
içindeki bütün hatıra hazineleriyle elimden
düşmez mi? O dakikadaki istırabım. hâlâ
gözümün önündedir.

Nihayet Selânik... Doğduğum şehrin top-
rağına, otuz senelik bir faslâdan sonra he-
yecanla ayak basıyorum. Her köşesine ait
bir hatıra, hafızamda canlanıyor.

Vardar kapısına kadar şehri hatırlar-
gibi oluyorum. Tahtakale istikametindeki
caddeye çıkınca, tamamiyle yabancı bir
Avrupai cadde ile karşılaşıyorum. Şehrin
bu kısmı yangın yerleri üzerine tamamiye
yeniden yapılmış. Eski şehrin ortada hiçbir
iz yok. Yalnız eski camilerin önünden ge-
çerken insan semtleri fark ediyorum.

Nihayet Atatürk'ün doğduğu evin önünde
yız.

Bir kapıdan giriyoruz, merdivenden çıkı-
yoruz.

Bize bir oda gösteriyorlar:

— Atatürk'ün doğduğu oda...
Hepimiz derin bir hürmet ve sevgi ile
eğiliyoruz. Rûzgârdan meşale gibi parılday-
an el lâmbalarının esrarlı ziyası içinde
derin bir sükût... Her birimiz kendi âlemi-
mizde düşünüyoruz ve duyuyoruz.

Hikâye

Zorlanan kalp

Arkadaşım Muhtarla yürüyorduk. Bir kahvehanenin çardağı altında oturan ve bizi görünce arkadaşımı selâmlayan uçuk benizli bir delikanlı nazarı dikkatimi celbetti.

Muhtar, biraz ilerledikten sonra: — Tanıyamadın mı? dedi. — meşhur koşucumuz Recep...

— Ya... O mu?

— Ben onu şöhret zamanlarından tanırım.

— Yorgun bir hali var.

— Evet... Müthiş yorucu bir yarışta birinci geldi. O güdenberi sıfırı tüketti... Sarfedilen faaliyet insanın tahammülünden fazla olunca...

Elindeki bastonla önümüzdeki otlara vuruyordu. Birdenbire sordu:

— Sen Hayatîyi tanı mıydın hiç?

— Hangi Hayatî?... Şu meşhur Zeytinyağı tüccarı mı?

— Tâ kendisi!.. Ben onu pek severim... Adeta bir öz kardeş gibi!

Gene bastonuyla çallara çarptı. Sordum:

— Koşucu Recebi görünce mi onu hatırladın?

— Evet. Daha doğrusu, ona ait bir hikâyeyi!.. Sarfedilen faaliyet insanın tahammülünden fazla olunca mukavemet mümkün değildir. Bu prensip maddî işlerde olduğu gibi kalp meselelerinde de doğrudur. Bir insanın tahammülünden fazla şeyler beklenirse...

— Bu felsefeler neticesi bir hikâyeye mi anlatacaksın?

— İstersen anlatayım.

— Maalimemnunîye... Gel şu sahil lokantasına oturalım... Birer Bira içelimiz... Hayatî beye ne olmuş?

Hayatîyi senin gibi uzaktan tanıyanlar, onun ne tabiatte olduğunu bilemezler. Bu iri yarı, doğru sözlü, cesur delikanlı, insana ilk nazarda çok basitmiş intibamı bırakır. Hal-ânkâ, hakikatte onun kadar muğlak ruhu bir adama az rastlanır. Bilhas- sa otuzunu geçtikten sonra, bu muğlaklık kendisinde daha arttı. Zira gençliğinde turlarıyla, zeytinleriyle uğraşması dolayısıyla ruhî meselelere pek ehemmiyet vermezdi. Güzel, fakat kadınlar ona aşık olurlardı. Fakat daima his işleri ikinci plânda kalırdı. Hayatînin gayesi, ticaretini büyütmek, yaşlandığı zaman adam aklılı rahat etmektir. Epeyce para kazanıp zenginleştiği vakit İstanbul'a geldi. Otuz beşine yaklaşmıştı. Evlenmeye karar verdi. Sen onun ha-refini tanıdın mı?

— Hayır! Hiç görmedim.

— Şayet birgün görecek olursan Hayatî'nin onu bu derece çılgınlar gibî sevgisine mana veremezsin. Filhalka güzeldir; Fakat kendisinde güzel-likten ziyade durdukça cazibesi artan bir manevî mîknatıs vardır. Hayatî, onu tüketmek bilmiyen mezîyetleri var. Evvelce tanıdığım kadınlar, iki gün zarfında içimi sıkırlardı. Onlar- dan bıkardım. Hepsi, birbirine ben- ziyen mahlûklardı. Halbuki Melihada, her gün yeni bir derinlik bir güzel-likle karşılaşırıyorum. Kendisinde her zaman tahminin fevkinde hasletler zühür ediyor ve insan bunu ancak hassaslara malik olduğunu bilmeyir...

Meliha, İstanbullu bir kızdı. Eğlen-

ceyi, davetleri severdi. Halbuki Ha- yatî onu evlenir evlenmez Edremitte- ki çiftliğine götürdü. Genç kadını böyle muhitinden uzaklaştırarak se- bep olduğu bu mahrumiyete, belki zevk bile duymuştu. Çünkü böyle zorbalıklar onun aşkının coşturuyor- du. Fakat kadın, inzivadan muztarip olmadı. Zira kocasını o kadar seviyor- du ki, onunla nerede olsa mesuttu.

Çok da akıllıydı. Birlikte çiftlik- lerini idare etmeğe koyuldular.

O, kocasına bütün fedakârlıkları yapmaktan zevk duyuyor, Hayatî ise, her zaferde büsbütün karısına karşı meclûbiyet hissediyordu.

Böylelikle, bütün bir sene genç kadını İstanbul'a getirmede. Çok sev- diği annesini ve hemşirelerini bile gör- mesine müsaade etmedi. Ne bir da- vet, ne bir ziyafet, ne bir gezinti.. Sa- kin, sessiz bir hayat...

Bu hal ne kadar böyle devam ede- bilirdi? Haytî, karısını heyecanla gö- zeltiyordu. Ondan bir "of!" işiteceği- ni, bir bıkkınlık sezeceğini umuyordu. Halbuki genç kadın mütemadiyen en kibar hareketlerle bu hayatından memnun olduğunu, hiç bir değişiklik istemediğini söylüyordu.

Üç sene bu tarz böylece devam et- ti. Birgün Hayatî bir akrabasından mektup aldı. Bu, Seniha hanımdı, Ku- ziniydi vaktiyle aralarında münasebet olduğunu da cihan biliyor'u. Fakat uzun zamandır ayrılmışlardı. Seniha dul kaldıktan sonra başka bir erkekle evlenmiş, bu koca da ölmüş. Şimdi birçok esaslı meseleler karşısında ya- nız kalmış ne yapması lazım geldiğini Hayatî'ye sormak istiyor. Bu eski dostunun birkaç gün için İzmir'e kadar gelmesini rica ediyordu.

Bilinemez, ne biçim bir sadık hissîn- deydi! Hayatî, bu mektubu koca- sma gösterdi. Maliha, kocasıyla Se- nihanın arasındaki bütün geçmiş va- kalari biliyordu? Genç kadın, mek- tubu okuyunca irgildi, sarardı ve ne yapmak fikrinde olduğunu erkeğe sor- du.

Delikanlı cevap vermeyince yalvar- mağa başladı: İzmir'e gitmemesini rica etti. Bu, yapılar şey miydi?

Hayatî, susuyordu. Biraz düşün- dükten sonra cevap verdi:

Senihayı ihmal etmek terbiyesizli- ğinde bulunmıyacaktı; Zira genç ka- dın vaktiyle ona pek çok fedakârlık- lar yapmıştı. Birgün köyden hasta döndüğü zaman haftalarca evine al- mış ona bakmış. Nekahet devrinde ne güzel gezmeler yapmışlardı. Mazisi ni âdeta hasrete benzer bir şefkatle yad ediyordu.

Fakat Meliha bunun bir oyun ol- duğunu, kendini kıskandırmak için ya- pıldığını anlamıştı.

— Yalan söylüyorsun. Sen, maziyi bu kadar coşkunlukla hiç bir zaman hatırlamazsın. Beni kıskandırmak için yapıyorsun...

Erkek, karısını, büyük bir mu- habbetle sardı. Fakat ertesi gün ça- talarını hazırlatarak İzmir'e gideceği- ni söyledi.

Meliha, artık yalvarmadı. Kadının manevî ıstırabını erkek âdeta maddî acılar halinde iliklerinde, kemiklerin- de duyuyordu. Buna rağmen gitti.

(Arkası yarm.)

Nakleden: Haitce Süreyya

Tonton Amca ara buluyor

Miki Yediler arasında

— 33 —

GÜNÜ TARİHİ

Yazan: Niyazi Anmet

537 sene evvel bugün Bizans İmparatoru, tahtını satarak Moraya kaçtı

Padişah, Ceneviz gemileri ile amcası Mustafayı mağlûp etmek için Geliboluya yavaşmıştı. Cenevizler: — Muradı 50.000 duka altına satın.. Teklifi ile karşılaştılar. Fakat..

1400 yılı 28 şubat günü 537 se- ne evvel bugün Bizans İmparatoru Manoel, bütün İmparatorluk hakla- rını 25000 Filorine satarak Moraya geldi. Aailesini Modon kalesine br- aktıktan sonra Venedik'e gitti. İm- paratorun hareketi, Bayazıt beyin İstanbul muhasarası neticesinde oluyordu. İlk önce birçok taraftar ve yardımcı aradığı halde Beyazıt'ın hücumlarından kurtulamamıştı. Ba- yazıt, yedinci Janın İmparatorluğu nu tasdik edince, Manoel İstanbulu terketti.

İmparator Venedikten Floran- saya, Ferareye, Cenova, Milâno, Pa- ris ve Londra'ya gitti. Fakat bütün bu seyahatlerden bir netice elde e- demeden tekrar Moraya döndü. Ve- nedik kalesi olan Modon'da ikamet etti.

Manoel, her ne bahasına olursa olsun Bizans İmparatorluğunu tek- rar ele almağa uğraşıyordu. İlk fır- satta buna muvaffak olacaktı.

1402 yılı Temmuzunda Bayazıt ile (Timur) Demir arasındaki mu- harebe ve Bayazıt'ın mağlûbiyeti Manoel için bulunmaz fırsattı. Der- hal İstanbul'a döndü ve şehirde bu- lanan bütün Türkleri mahvetti ve gene Türklere verilmekte olan ver- ginin bundan sonra kendisine veri- leceğini bildirdi. Bu işler bittikten sonra Bayazıt'ı mağlûp ettiği için Demir'e bir elçi göndererek kendisi- ni tebrik etti.

Tarihin bu safhası baştan başa macera ile dolu kısımdır. Biz bura- da, yalnız Manoel'in âkibetini yaza- cağımız için hâdiseleri kısaca kay- dediyoruz.

Demir, Manoel'e yazdığı cevap- ta Rumeliye geçeceğini, gemileri ha- zırlamasını bildiriyordu. İmpara- tor, Mektubu alır almaz ne yapaca- ğını şaşırıp ve ilk iş olarak mesele- den Venedik'e haberdar etti. Edirne- de bulunan Süleyman Çelebi ile de bir ittifak aktetti.

* * *

Uzun dahilî muharebelerden , taht kavgası yüzünden birçok Türk kanı aktıktan sonra ikinci Murad, on sekiz yaşında olduğu halde tahta geçti. Manoel, Muradı tebrik etti. Ve yolladığı elçi ile iki erkek karde- şini rehine olarak İstanbul'a gönder- mesini bildirdi. Muradın buna mu- vafakat etmediği takdirde Limni a- dasında mevkuf bulunan amcası Mustafayı serbest bırakacağını söy- ledi.

Murad, Bizans İmparatorunun tehdidine hiç aldırmadı. Bunun üle- rine, Mustafa Çelebi on kıt'a ga- liden müteşekkil Bizans filosu ile Ge- libolu sahillerine çıkarıldı. Mustafa, burada birçok muvaffakiyetler ka- zandı. Bütün kumandanlar kendi- sine teslim oldular ve hükûmdarlığı- nı ilân etti.

İkinci Murad, amcasının üzerine gönderdiği kumandanın da harp et- meden teslim olduğunu görünce, biz- zat ordusu ile Çanakkale'ye geldi. Fakat Geliboluya geçmek için vasıta ancak Ceneviz gemileri idi.

Cenevizler, Muradın karşıya geç- mek istediğini kabul ettiler. Yalnız ne de olsa düşman olan bir donanma- ya itimat etmek pek mümkün ola- mazdı. Buna rağmen baş vurula- cak başka çare olmadığından bütün ihtiyat tedbir düşünülerek Çeneviz gemilerinden istifade edildi.

Murad, yanında beşyüz asker olduğu halde en büyük gemiye bin- di. Diğerlerine biner asker koydu. İşte alman ihtiyat tedbir bundan i- baretti.

Gemilerin hareketinden biraz sonra Cenevizler, ellerine geçen fır- sattan istifade etmeği düşünerek Murada müracaat ettiler ve:

— Şimdiye kadar birikmiş olan 27000 altın borcumuzu affediniz.

Diye rica ettiler.

Bir nevi tehdit suretiyle yapılan rica, çok nazik bir vaziyet dahilinde reddedilemezdi. Murad, hiç tereddüt etmeden:

— Bütün birikmiş vergilerinizi affediyorum.. Cevabı ile mukabele etti.

Gemiler tam Gelibolu önüne geldikleri vakit bir hadise oldu. Ge- miye, Mustafa Çelebiye mensup bir kayık yaklaştı ve Cenevizlere şu tek- lifi yaptı:

— Muradı bize teslim ediniz. Buna mukabil 50.000 duka altın ve- receğiz.

Vaziyet çok tehlikeliydi. Cene- vizler bu teklifi kabul ettikleri tak- dirde Muradın bütün plânları alt üst olacağı gibi kendisi de mahvolacak ve tarih o hadiseden sonra daha baş- ka şekilde inkişaf edecekti. Fakat Cenevizler, Mustafa Çelebinin tek- lifini kabul etmiyerek Muradı asker- leriyle karaya çıkardılar. Yapılan harp, Muradın muvaffakiyetiyle neticelendi.

Bizans imparatoru Manoel bu haberi alır almaz şaşırıp. Dudakla- rından gayri ihtiyari:

— Artık mahvolduk.. Sözləri dö- küldü. Bir tek çare vardı: Sulh tek- lif etmek ve kabul ettirmek.

Murad, teklife bir an bile yanaş- madan İstanbul üzerine yürüdü. Muhasara başladığı gün Manoele nüzül isabet etmiş, kımıldanamaz hale gelmişti.

İstanbulun dördüncü muhasara- sı, Muradın küçük kardeşi Mustafa- nın isyanı üzerine muvaffak olama- dı. Fakat bu son muvaffakiyet- sizlikti. İmparator Manoel de artık kımıldanamaz hale gelmişti.

Harp tehlikesi

(Baş tarafı 1 incide)

vusturyada tahrikât yapabileceğini ih as ediyor, Çekoslovakya'yı dahili harp çıkarmakla tehdit etmektedir ve saire ve saire... Acaba bu arzularına diplomasi yollarıyla ulaşamazsa, bu Almanya, hakikaten bir harbi göze alacak mıdır?

Yaptığım tetkikat, muhtelif Alman şehirlerinde ve müesseselerinde görüp işittiklerim beni şu neticeye ulaştırdı:

"Almanyanın bir harp yapıp yapmayacağını hiç kimse kestirememektedir; hattâ Hitler bile...

Ama, eğer Almanya, hakikaten bir harbi göze alacaksa, bu harp ancak 1937 de koptuğu takdirde Almanya için bundan bir fayda memul olabilir.

Bugünkü Almanya'da hüküm sürenler, iki telâkki etrafında toplanmak tadırlar.

1 — Mütemadiyen harp tehdidi savurarak blöfle her istediklerini koparabileceklerini sananlar.

2 — Diplomasi yollarıyla pek ağır yürüten işleri âni bir darbeyle ve bir çırpıda halletmek isteyenler.

Bununla beraber bu her iki telâkki erbabı da bir harbin ancak 1937 de Almanya'ya faydalı olabileceği kanaatindedirler.

Birinciler diyorlar ki:

"— Dünya siyasî bakımdan Almanyanın istediği istikamette inkişaf etmektedir. Fakat askeri bakımdan mesele böyle değildir. Harp İngilterenin silâhlanmasını ikmal ettiği gün kopsa Almanyanın muzaffer olması na imkân yoktur.

İkinciler ise şöyle diyorlar:

"— Nekadar blöf yaparsak o kadar kazanacağımız muhakkaktır. Bekliye- lim. Bugünün elle tutulan menfaatle- rini yarın doğuracağı meçhullere tercih etmeliyiz.

Ben Alman Nazi partisinin harp istediğine ve hini hacette bir harbi kabul edeceğine inanmaktayım. Fakat Alman diplomatları, Alman generalle- ri, Doktor Saht'm emri altındaki maliyeciler kat'iyen harp isteme- mektedirler.

Acaba Hitler bu iki yoldan hangi- sini kabul edecek?

İster Hitler tarafından idare edil- sin, ister Hitlerci olmasın Almanya- nın hakiki harp hedefi Sovyetler bir- liğidir. Ukranyanın engin ovaları, Ural mmtakasının zenginlikleri, mem- lekatinin istikbalini düşünen her Al- manın rüyalarına girmektedir. Al- manyanın bu siyasî hedefleri ise Hit- lerin iktidar mevkiine gelmesinden çok evvel tayin edilmiştir.

Ukranyayı ve Uralı zaptetmek. Alâ. Fakat bu hedeflere nasıl ulaşıl- bilecektir?

Almanya'da rasladığımız her nazi bu suale şu cevabı vermektedir:

"— Silâhla!"

Ve, size açıkça söyleyebilirim ki Nazi partisinin iktisadî, siyasî, aske- ri şubeleri... ki hakikatte Almanya bu şubeler tarafından idare olunur - memleketi Sovyetler Birliğine karşı bir harbe hazırlanmaktadır. Lâkin ha- kiki maliyeciler, hariciye nezaretinin tecrübeli diplomatları ve generaller Sovyetler Birliğine sulh ile huld et- mek iktisadî menfaatler ve imtiyaz- lar koparmak taraftarıdır. Ve Na- zi partisi "Stalin diktatörlüğü" ne karşı küfürler ve tehditler yağdırır- ken bunlar Berlinle Moskova arasın- da yeniden bir dostluk yaratmağa çalışmaktadırlar.

İste sulh veya harp bu iki tema- yûlden birinin galebesine göre taay- yûn edecektir.

Alman erkânıharbiyesinin bazı Kı- zıl ordu kumandanlarıyla bir zaman- lar general fon Sekt tarafından tesis edilmiş olan dostlukları devam ettir- diğine şüphe yoktur. Sonra, bir yıl- danberi Sovyetlerle Almanya arasın- daki ticarî münasebetler bir hayli in- kişaf etmekte olduğu da gözönüne alınmalıdır. Bunlar bir takım iyi işa- retlerdir ama, Almanyanın günden güne artan iktisadî zorlukları kar- şısında bu ticarî münasebetlerden do- ğan fayda pek karım doyurur gibi de- ğildir.

Harp taraftarı naziler divor'lar ki: "— Sulh yoluyla Sovyetlerden ik- tisadî menfaatler ve imtiyazlar te-

mini çok zaman isteyen bir iştir. Hem Stalin bu... Bir de bakarsınız, yarın emir verir, Moskovadan beş yılda ko- pardığımız sandığımız menfaatler ya- nıp kül olur. Binaenaleyh kat'i bir ne- tice verecek vasıtayı kullanmak lâ- zımdır. Bu vasıta ancak silâh ve harp- tir.

* * *

Acaba böyle bir harpte Almanya- nın tatbik edeceği plân ne olabilir?

(1920) de ceneral Hofman tarafın- dan yapılmış, 1927 de Arnold Röh- berg tarafından tashih edilmiş, 1933 de Rozenberg tarafından tetkik olun- muş ve nihayet 1936 da Hitler tara- fından kabul ve tasdik edilmiş bir plâ- na göre yapılacak işler bir hayli çoktur. Almanya ile Sovyetler arasın- da hudut olmadığı için, evvelâ komşu devletlerin topraklarından is- tifa etmek lâzımgelmektedir. Bunun içinse Almanyanın garp hudutların- dan emin olması icap eder. Binaena- leyh?

1 — Ya Fransayı bir muahedeyle şarktaki mefaatlerinden ayırmak.

2 — Yahut da Fransaya karşı ih- tiyatî bir harp açmak.

Bundan sonra sıra Sovyetlerle hem- hudut olan devletlerin parça parça işgaline gelecektir. Acaba Polonya buna razı olacak mıdır? İşte gene- ral Göring'in ikide birde Polonyaya gitmesi ve Mareşal Ridz Simigli ile müzakereleri hep bu sualin şüpheli- rini ortadan kaldırmak içindir. Fa- kat Mareşal Simigli Alman teklifine yanaşmamaktadır.

Naziler Baltık devletlerinden isti- fadeyi de düşünmemiş değillerdir, lâkin bu yolun stratejik kıymeti yok- tur.

Geriye Alman istilâ ordularının ta- kip edebilecekleri tek istikamet kalı- yor:

Çekoslovakya'dan saldırmak, Ro- manyadan ve icabında Lehistanla bir harbi de göze almak şartıyla Galiciya- dan geçerek Ukranyaya ve Don hava- lisinden Kuban ve Kafkasyaya ulaş- mak.

Bir hayli hayalî proje değil mi?

Fakat sakın ha gülmeye kalkmayı- nız. Zira, gayet mevsuk bir menbadan aldığımız malûmata dayanarak, beyan ederim ki 1936 yılının sonunda yani geçen birincikânun ayının ilk günle- rinde Hitler Çekoslovakya'ya hücum etmeye karar vermiş ve harp ilân et- meden Pragm geceleyin bombardı- man edilmesi için hava kumandanlığı emir dahi almıştır.

Hitler bu emri verirken bütün ar- kadaşları, Fransıman Ren işgalinde olduğu gibi bu emriviaki karşısında da hiçbir şey yapamayacağına inan- mış bulunuyorlardı. Fakat Alman er- kânıharbiyesi buna derhal itiraz etti. Hitlerin emri gelir gelmez harbiye nazırı mareşal fon Blomberg ve her- biri birer orduya kumanda eden üç general derhal Hitleri ziyaret ettiler ve istifalarını verdiler. Bunun üzeri- ne Hitler emri geriye aldı ve Çekos- lovaklar vatanlarının geçirdiği elim tehlikeyi ancak on beş gün sonra dost bir devletin siyasî bir mecmuasında yapılan ifşaattan öğrenebildiler.

Gene birincikânun ayının sonlarına doğru Alman orduları erkânıharbiye- siyle Hitler arasında İspanya mesele- leri hakkında da feci bir anlaşama- mazlık çıktığı hatırlanmaktadır. Fakat bu sefer müfritler galebe çaldılar ve Alman donanması baş amirali Fors- ter yerini kontr Amiral Karlsa terke mecbur oldu. Az kalsın Rayısver ku- mandanı general fon Firitz de tekrar istifaya mecbur ediliyordu.

Şimdi bu iki temayül bir mesele ü- zerinde birbirleriyle biraz uzlaşmış ve anlaşmışa benziyorlar. Hitlerin dostu ve Almanyanın Londra Büyük Elçisi fon Ribentrop bu iki temayülü aynı zamanda temsil etmektedir. Oy- nadığı diplomatik oyun çocukça de- nilecek derecede açıktır; "Almanya- nın yapacağı bazı siyasî ve askeri hareketler esnasında İngilterenin bi- taraflığını temin etmek" için uğraş- yor.

Bu "siyasî ve askeri hareket" ler şunlardır:

1 — Sovyetler birliğine saldırmak.

2 — Çekoslovakya, Romanya veya

Yeni bütçe Yarın meclise verilmiş olacak

Vekiller heyeti dün öğleden son- ra Ankarada toplanarak gece ge- vakte kadar 1937 masraf bütçesi ü- zerinde meşgul olmuştur. Bugün pazar olmasına rağmen Vekiller he- yeti gene toplantı yapmaktadır. Büt- çe yarın sabah meclise verilmiş ola- caktır.

Yeni bütçenin 230 - 235 milyon lira arasında olacağı kuvvetle tah- min ediliyor.

Üniversitede suiistimal tahkikatı İki Polonyalıya işten el çektilirdi

Müddeiumumilik, Maarif Vekâleti- nin müracaatı üzerine İstanbul üniver- sitesindeki iki Polonyalı hakkında ta- kibata başlamıştır. Bu iki zata üniver- sitedeki vazifelerinden el çektilirmiştir.

Polonya tabiiyetinde bulunan bu iki ecnebi, Üniversitenin muhtelif fakülte- lerine Avrupa ve Amerikan kitap ve ders malzemesi ve rasat âletleri alma kararını verdikten sonra bu işlerde mütercim ve daktilo olarak istihdam edilmişlerdir.

Bu iki memur sipariş mektupları ve kitap ve malzeme fiyatları için ayrılan mühim miktardaki tahsisata vâkıf ol- dukları için derhal Avrupadaki kütüp- hanelere, ders âletleri satan müesseselere müracaat ederek fiyat istemişler ve burada kendilerinin ticarethaneleri varmış gibi de göstermek suretile gay- ri meşru menfaatler temin etmiye ça- lışmışlardır.

Almanya ve müstemlekeler

(Baş tarafı 1 incide)

ketinin inahsûs derecede değişmiye- ceği cevabını vermiştir. Nazır, 27 temmuzda avam kamerasında yap- tığı beyanatı hatırlatarak bütün mandater devletlerin bu mesele ile çabuk halledilmesi lâzımgelen bir - çok Avrupa meseleleri mevcut oldu- ğunu söylemiştir. Buna mukabil, İngiltere hükûmeti iptidai maddele- rin tekrar tevzi edilmesi meselesini tetkik etmeğe hazırdır.

"Polonya (1), ya saldırmak

3 — Holanda müstemlekelerine sal- dırmak (bu nokta bilhassa mühimdir. Zira Alman — Japon anlaşmasının gizli bir maddesi Hind denizindeki bü- yük ve geniş Holanda müstemlekelerin de Japonya ve Almanyanın nüfuz mın takalarını hudutları ile tesbit etmekte- dir).

4 — İspanyada Almanyanın temin edeceği menfaatlere muhalefet etme- mek.

Fakat bütün bunlara rağmen bir harbe girmek tehlikesini göze alma- mak için Sovyetlerle siyasî ve iktisadî bir anlaşma yapmağa da çalışılmakta- dır. Hitler Staline şu üç teklifi yap- caktır:

1 — Fransız — Sovyet paktını fes- hediniz!

2 — Komünist enternasyonalî lâğ- vediniz!

3 — Yahudileri hükûmet teşkilâtın- dan koğunuz!

Stalin bunları yaparsa dünya üze- rinden kızıl tehlike kalkmış olacak ve kuvvetli bir Almanya ile kuvvetli bir Rusya dünyaya müttefiklik hükmede- bileceklerdir.

Eğer stalin bu üç maddeyi redde- derse o zaman Alman erkânıharbiyesi- le dost geçen kızılordu generallerine şu direktif verilecektir:

"Stalinin iki üç ay içinde deviriniz! Aksi takdirde harp başlayacaktır.."

Binaenaleyh marttan mayısın so- nuna kadar geçecek zaman için dehşet- li bir gerginlik, buhran ve harp tehdi- di belirmiş bulunuyor. Fakat ben bu müddet zarfında harbin patlayacağına inanmıyorum zira:

"Alman ordusunun kumandanları böyle bir harbin Alman silâhlarına za- fer kazandırabileceğine bir türlü emni yet edememektedirler.."

Hatayda vaziyet gerginleşti

(Baş tarafı 1 incide)

kilâtına mensup Araplardan mürekkep 50 kişilik yeni bir kafilâ İskenderuna hareket etmiştir. Bunlar İskenderun civarında Şekre köprüsünde Vatani partisi mensupları tarafından karşılan- mışlardır. Hatay anayasasının Cenevre de hazırlandığı bugünlerde Demirgö- meklilerin bir tezahürat niyeti besledik- leri görülmüyor. Hatay halkı bu davetsiz misafirilere karşı çok uyanık bulunmak tadır. Vaziyet gergindir.

Himaye böyle olur!

Kırıkhandan bir katil hâdisesinden dolayı mahkûm olan Danaburnu namın- daki haydut Kırıkhan mesalihi hassa zabiti tarafından serbest bırakılmıştır. Bu şaki birçok Türkleri katlederek Su- riyyeye kaçmış ve orada himaye gör- müştü. Kendisinin şimdi de Kırıkhan- daki bazı Taşnaklardan çeteler teşki- line memur edildiği söyleniyor.

Hatayda vaziyet endişeli

Hatayın bazı yerlerinde Türk olma- yan unsurlar Türkler aleyhine tahrik edilmektedir. Kuseyr köylerinde bu tahrikler ağıra vurulmuştur. Bazı mes- ul şahıslar bu mntakalarda güya seya- hat maksadile dolaşır duruyorlar. Bu dolaşmaları Türk köylülerine tecavüz- ler takip etmektedir. Aynı zamanda muhtelif yerlere teksif edilen çetelerin de bu şahıslar tarafından teşvik edildik- leri görülmektedir. Tethiş hareketleri- nin sebebi halkı korkutmak ve San- cak davası aleyhine ellerinden vesika- lar almaktır. Halbuki halk yabancıla- rın bu tahrikâtına tamamen karşı dur- mağa azmetmiştir.

Bu sebebledir ki bugünlerde Hatay- dan bazı heyecanlı haberler geleceği bütün Halebde tahmin ediliyor.

Cenevre m'izakereleri

Cenevre: 27 (A.A.) — Havas ajan- sı bildiriyor: Hatay meselesile meş- gul olan mütehassıslar komitesi per- şembe günü b'k'ing'i iptidai tahkikatı bitirmiştir. Komite, azasına Hatayın anayasası ve idarî teşkilât kanunlarının icap ettirdiği derin tetkikatta bulun-

mak imkânını vermek üzere bir hafta kadar toplantılarını kesmeye karar vermiştir.

Diğer taraftan komite, Hatayda bu- lunan Mülletler cemiyeti müşahitlerinin mütalealarından da istifade etmek için bunların Cenevreye davetini genel sek- reterlikten rica eylemiştir.

Müşahitler çarşamba günü gidiyorlar

Kudüs: 28 (A.A.) — Hataydaki mül- letler cemiyeti müşahitleri Cenevrede toplanmış olan mütehassıslar komite- ne rapor vermek üzere çarşamba günü Cenevreye hareket edeceklerdir.

Suriyede yapılan propagandaları

İngilizce Deyli Telgraf gazetesinin Suriye muhabiri Ernest Nain Hatay meselesi etrafında Suriyede hasıl olmuş bazı fikirleri ve yapılmakta olan kötlü- propagandaları anlatan bir makale ne- retmiştir.

Bu makalede netice itibarile deniyor- ki:

"Suriye Başvekili Cemil Mardam ve Hariciye nazırı Sadullah Cabiri, Ce- nevreye Sancak hakkında son defa ya- pılmış olan anlaşmayı feshettirmek iç- çin tazyıkta bulunmak üzere gitmiştir.

Şu lâhzada Suriyeliler, Fransanın Suriye muahedesini henüz tasdik etme- miş olduğu şeklindeki bir ihtar ve Suriyenin henüz Milletler cemiyeti a- zası olmadığına dikkat etmek tarafı- sı değildir ve o vaziyette bulunmuyor- lar.

Suriyeliler tarafından yapılacak her- hangi bir şiddet gösterişi Suriyenin is- tidadına karşı olan itimadı kaybettire- bilir. Ve bu hal Suriyenin Milletler- cemiyetine aza olmasının gecikmesini intaş eyleyebilir.

Bu ihtarlar, Suriyelilere Şamdaki mu- sul şahsiyetler tarafından verilmiş- tir. Fakat Şam'daki tahkikatın İskenderunun kayboluşu ve İngiltere kral - imparatoru da bir münessil ru edileridir.."

Halterci bir Alman mebusu Çek parlamento- sunun altını üstüne getirdi

Dün Çekoslovakya milli meclis'in- de Alman ekalliyeti mebuslarıyla komünist mebuslar arasında büyük bir kavga ve boğuşma olmuştur.

Gelen malûmata göre ekalliyet- lere ait hükûmetin hazırladığı b-yan name müzakere edilirken, bazı Al- man mebuslar beyannemenin muhtelif noktaları hakkında izahat iste- miş ve tenkitlerde bulunmuşlardır.

Komünist mebuslardan Boger, Alman mebusu Holubeye hitaben: — "Siz, faşistler, hep çetecisi- niz!.. diye bağırılmıştır.

Bunun üzerine meclisteki Alman ve komünist mebuslar birbirine ge- çerek, yumruklarla kavgaya başla- mışlardır.

Rekler isimli pehlivan bünyeli bir Alman mebusu, kargaşalık esna- sında komünist mebus Bogeri yaka- lamış, omuzuna atarak kapıdan dışa- rı çıkarmak istemiştir. Arkadaşını bu vaziyetten kurtarmak istiyen başka bir komünist mebusu da Re- kler yakalamış ve heybe gibi diğer omuzuna atmıştır.

Neticede gayet kuvvetli ve gür- büz olan Rekler, omuzlarında taşı- dığı canlı heybeleri kapı dışarı atmış- tir.

Meclis koridorunda büyük bir şiddetle devam eden yumruk kavgası, mebusan binasını bir saat alt üst ettikten sonra, polisin müdahalesi- yle nihayet bulmuş ve inzibat temin edilmiştir.

Japon parlamentosunda

Paris 28 (Hususi) — Tokyodan bildirildiğine göre, geçen gün, Ja- pon parlamento tarihinde şimdiye

kadar vuku bulmamış kanlı ve feci bir hadise olmuştur. Parlamentoda askeri tahsisat meselesi müzakere e- dilirken sol mebuslardan Mattnem- to ile Seyü Kay Naidi partisinden bir mebus münakaşaya başlamışlardır. Münakaşa yavaş yavaş şiddetlen- mek tokatlarla döğüşmeğe varmış ve en nihayet bu iki mebus ellerindeki bıçaklarla birbirlerini çok ağır ya- ralamışlardır. Parlamento, müza- kerelerini tatil etmiş ve yaralıları has- tahaneye kaldırılmışlardır.

Habeş Kralının davetinden çıkan mesele Nasıl halledilebilir?

Daily Expres gazetesi yazıyor:

Fethedilmiş Habeşistanın impara- toru Haile Selâsiye, İngiltere kralı- nın taç giyme merasiminde resmen temsil edilmesi için İngiltere hükû- meti tarafından yapılan daveti kabul etmiştir.

İtalya, tes'it merasimine veliaht ile karışını ve Mussolininin şahsi de- legesi olarak da hariciye nazırı Kon- Ciano'yu gönderecektir. Şimdi bun- ların geleceği şüphelidir. Fakat İtal- ya hükûmeti adına konuşan biri bu- günkü çıkmaz vaziyetten kurtulmak için bir yol mevcut olduğunu söy- leri.

"Eğer İngiltere hükûmeti, sabık İspanya kralı Alfons gibi diğer sakıt kralı çağırarak olursa, İtalyanın kral - imparatoru da bir münessil gönderebilir.."

Finlandiyalıları 4 - 3 mağlûp eden Pehlivanlarımız nasıl güreştiler

Finlândiyada müsabakalar yapmakta olan güreşçilerimizin ilk maçları Helsinki şehrinde olmuş ve takımımız güreş üstadlarına karşı büyük bir muvaffakiyet elde etmiştir. Evvelce de yazdığımız gibi maçların bir kısmı greko Romen diğerleri de serbest olarak icra edilmiştir.

56 kiloda Kenan ilk defa ecnebi bir memlekette ve çok yüksek bir rakibiyle karşılaşmış ve ilk dakikalarda çekingen güreşmiş, fakat müsabakaların sonlarında hâkimiyeti tesis ederek rakibini bir hayli hırpalamıştır. Neticede ilk anlardaki fazla hücumu dolayısıyla Finlândiyalı sayı hesabıyla galip addedilmiştir.

61 kiloda Yaşar Olimpiyat ikincisi K. Pilayamaki ile karşılaşmıştır. Yaşarın zaten sakat olan kolu oyunun beşinci dakikasında tekrar zedelenmiş olduğundan o ana kadar hâkim güreştiği bu maçı bırakmak mecburiyetinde kalmıştır.

66 kiloda, Yusuf Arslan P. Pilayamaki ile serbest güreş yapmışlardır. Dünya serbest güreş üçüncüsü olan Finlândiyalı Yusuf Arslanın fevkalâde doğuşu karşısında âdetâ bocalamaya başlamış ve büyük şansla çayesinde tuşla mağlûp olmamışsa da sayı hesabıyla yenilmekten de kurtulmamıştır.

Kaleci — Yavaş yavaş formumu buluyorum. Bugün ancak on gol yedim!

72 kiloda Saim de fevkalâde bir güreş yapmağa muvaffak olmuş ve Finlândiyanın en teknik güreşçisi Lerino'yu hükmen yenmiştir.

79 kiloda Adnan Finlândiyalı Nardling maçı mütevazın cereyan etmiş, neticede Adnan ufak bir farkla mağlûp sayılmıştır.

87 kiloda Büyük Mustafa meşhur Vento ile çarpışmış, Mustafanın çok mükemmel oyunu rakibini min derde ancak beş dakika durdurmuştur.

Beşinci dakikada Mustafa güzel bir tuşla Vinto'yu yere sermiştir.

Ağır siklette Çoban Mehmet İstanbulda karşılaşmış olduğu Jarvinen ile güreşmiş, Çoban bariz üstünlüğü ile geçen bu maç da Finlândiyalıların sayı hesabıyla yenilmesiyle neticelenmiştir.

Müsabakalardan sonra güreşçilerimiz şerefine büyük bir ziyafet vermiştir.

B. takımlarının dünkü maçları

İstanbul lik maçlarının B takımları arasındaki karşılaşmaların sonucuları Taksim stadyumunda yapıldı.

İlk müsabaka Eyüple Galatasaray arasında idi, Eyüplüler gelmediğinden sarı kırmızılılar hükmen galip addedildiler.

Saat ikide Fenerbahçe ile Topkapı takımları karşılaşmalarına evvelâ dokuz kişi ile oyuna başlayıp on kişi ile bitiren sarı lacivertliler rakiplerini sıfıra karşı dokuz golle yenmişlerdir.

Son maç da İstanbulsporla Güneş arasındaydı. Bu müsabaka bir hayli heyecanlı olmuş faik bir oyun çıkarmaya muvaffak olan İstanbulsporlular, muhacimlerin kale önlerindeki beceriksizlikleri yüzünden gol atamamışlar, buna mukabil Kemal ve Lütfi gibi eski oyunculara malik Güneş takımı fırsatlardan istifadesini bilerek maçı iki - sıfır kazanmıştır.

Karl Schöfer profesyonel oldu Şampiyonluklarını bu suretle kaybeden Viyanalıları gene dünya birinciliği kazandılar

Berlin (Hususi muhabirimizden) — Müteaddit olimpiyat ve dünya şampiyonlukları kazanmış olan ve bu seneye kadar cihan şampiyonluğunu muhafaza eden meşhur Viyanalı patinaj yıldızı K. Schöfer de S. Heniinin akibetine uğradı ve profesyonel oldu. Amerikalılar onu da Avrupadan çekip aldılar. Schöfer 27 martta Newyorkta icra edilecek büyük beynelmilel kış karnavalı eğlencelerine iştirak etmek için hareket etmiştir. Newyorkun maruf Madison Sguareinde yapılacak şenliklere profesyonel olarak iştirak edecek ve ondan sonra da Amerikada antrenör olarak kalacaktır.

Bu suretle çok takdir edilen emsalsiz bir soprocu daha amatörlüğü terketmiş oluyor. Schöfer yalnız patinajda değil muhtelif sporlarda ve bilhassa yüzmede temayüz etmiş komple bir atlettir. Spordan maada elinde birçok meziyetleri vardır. Ya kışkırlı şirin bir delikanlı olan bu sporcu, kadınlar arasında da bir hayli muvaffakiyet elde etmiştir. Günün birinde onun da Hollywood boylanması ihtimal dahilindedir. Schöferin yokluğuna rağmen ge-

Karl Schöfer

çen hafta Viyanada yapılan dünya patinaj şampiyonluğu yine Viyanalıları kazanmıştır. Böylece dünya şampiyonluğu yine bermutat Viyanada kalmıştır. Genç Viyanalı Kaspar en tehlikeli rakipleri olan Macar ve İngilizleri mağlûp ederek Schöferin halefi olduğunu isbat etmiştir.

Suad Erler

Türk - Bulgar Millî futbol takımları karşılaşacaklar mı?

Bulgar futbol federasyonu Türk - Bulgar millî takımlarının nisan ve yahut mayıs ayları içinde Sofyada bir maç yapmalarını federasyonumuzla teklif etmiştir.

Ankaradan verilen habere göre, bu maç esas itibarıyla muvafık görülmüş ise de Bulgar federasyonunun teklif ettiği tarihlerde, memle-

ketimizde millî küme maçlarına henüz başlanmış bulunacağından Türk - Bulgar karşılaşmasının daha sonraya bırakılması düşünülmektedir.

Voleybol Şampiyonluğu maçları

İstanbul voleybol şampiyonluğu maçlarına dün Galatasaray klübü salonunda devam edilmiştir.

İlk müsabakada Eyüp Davutpaşaya galip gelmiştir. İkinci ve üçüncü müsabakalarda İstanbulspor Ortaköye; Hilâl de Feneryılmazla hükmen galip addedilmişler, son maçta Galatasaray Anadolu'yu 15 - 3 ve 15 - 12 ile yenmiştir.

Zencilere rahat yok! Coe Luiz de eski ırkdaşı Cak Consonun feci akibetine mi uğratılacak?

Zenci boksör Coe Luizin Pastorla yapacağı maçı evvel Ku - Kluks - Kilan cemiyetinden (Sirtüstü uzan! yoksa asarız ha) kelimeleri yazılı bir mektup aldığını dünkü nüshamızda yazmıştık.

Birkaç sene evvel (Cak Conson) ismindeki boksöre de aynı tehdit yapılmış ve zavallı Conson bütün hayatında rahat yüzü görmemiştir.

Cak Consondan sonra, hiçbir zenci dünya boks şampiyonluğunu kazanamamıştır. Amerikada, beyazlarla zenciler arasında vuku bulan mütemadî kanlı arbedeler her tarafta büyük bir heyecan ve nefret uyandırmıştır. Siyahlara karşı kin ve nefreti görünen "Ku - Kluks - Klan" bilhassa, siyah "esirin", beyaz "efendisini", ezdiği boks ringlerinin etrafında büyük bir faaliyet gösteriyor ve cinayetlerini herkesin gözü önünde ifa ediyordu.

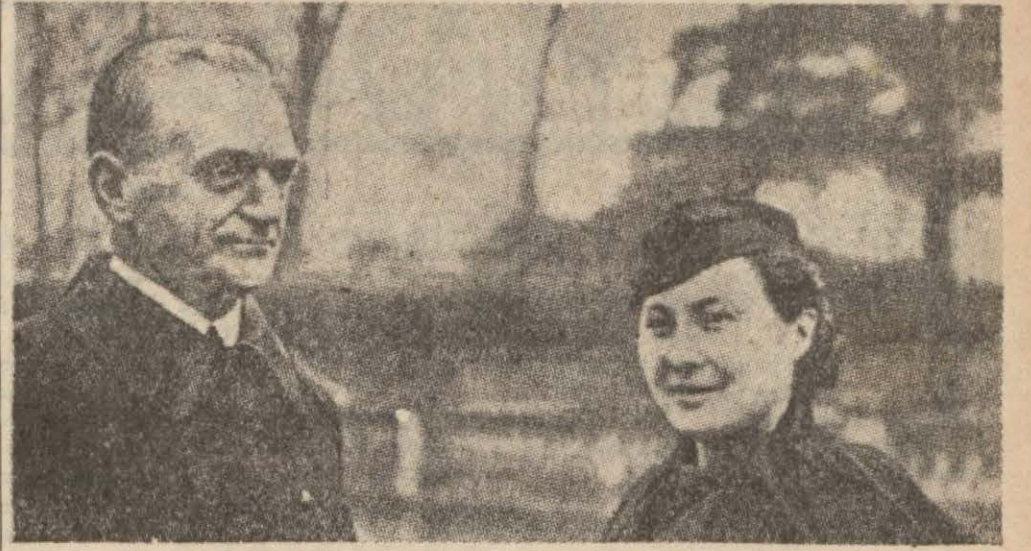
Cak Consonun, karşısına çıkan bütün beyazları birkaç dakika içinde büyük bir kolaylıkla mağlûp ettiği malumdur. O zaman, gerek Amerikan organizatörleri, gerekse (K. K. K.) bu siyah belâyı mağlûp edecek bir beyaz aramaya koyulmuşlar ve nihayet Cim Flynn'i bulmuşlardı.

Bu yeni boksörün, dünya şampiyonluğu için Cak Consonla karşılaşmadan evvel, usulen bir çok boksörü yenmesi lâzımdı. Fakat bir taraftan Amerika matbuatının şiddetli neşri - yatı, diğer taraftan yağın tehdit mektupları zavallı zenciye bu yeni rakiple karşılaşmaya mecbur etti.

Maç arifesinde, Cak Conson şöyle bir mektup aldı: "Uzan, aksi takdirde asılacaksn! K. K. K."

Zavallı Conson tereddüt içindeydi. Mağlûp olsaydı, ölümden kurtulacaktı. Fakat bu defa şeref ve servetini kaybedecekti.

Maç günü ringin etrafına 10.000 seyirci toplanmıştı. Herkes zavallı zenciye hakaretamiz kelimeler şavıyordu, Flynn'i şiddetle alkışlıyordu.

(Sağda) aşk yüzünden tacını terketmiş olan Moheli sultanı S. M. Ursüle Salime Muhibbe I (solda) Fransız jandarması For (ortadakiler) çocukları Prens Fernan ve Prens Jorj

Aşk yüzünden tacını terk eden kadın hükûmdar

Yukardaki resim bir zamanlar Avrupa'da bir hayli merak ve alâka uyandırmış olan bir aşk macerasının kahramanlarını göstermektedir. Bundan otuz yıl önce Hintdenizinin en şairane ve ihtişamlı bir dekoru içinde genç ve güzel bir kadın hükûmdar saltanat sürmekteydi. Madagaskar adasını satınalan Fransızlar bu adaya da el attıkları için iki jandarma Fransayı temsil için bu adada bulunduruluyordu. Bunlardan birine güzel kadın hükûmdar nasılsa kalbini kaptırdı ve For adını taşıyan bu jandarma debdebeli bir düğünden sonra Moheli sultanının kocası oldu.

Fransa hükûmeti Madagaskarlıların da çok takdir ettikleri bu masum genç kadını tacından mahrum etmek ve onu bir başka tarafa nakletmek için zaten dalavereler düşünmekteydi. Bunu bir fırsat addetti ve bir hükûmdarın bir jandarma ile evlenemeyeceğini, bu izdivacı kabul edemeyeceğini sultan Salimeye bildirdi. Genç kadın iki şıktan birini kabule mecbur

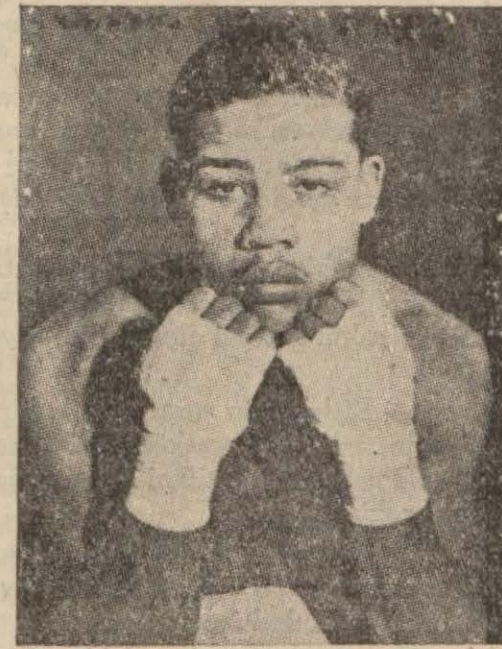
bulutuldu: ya jandarmadan ayrılacak, ya tac ve tahtından... Sultan Salime aşkını tercihi etti ve sayısız yıllardanberi ailesinin hüküm sürdüğü adayı terkedip Fransanın Jüra vilâyetindeki domuz çiftliklerinden birinde yaşamaya razı oldu.

İşte bu izdivaçtan doğan üç çocuk, tan ilki - ki bir kızdır - uzun zaman kendi sınıfından bir prens arandıktan sonra nihayet 60 yaşında bir mühendis Fransa parlâmentosu reisi Heryonun yeğenlerinden biriydi.

Ölüm

Eski gazeteci arkadaşlarımızdan İsmail Ramizin babası İbrahim dün akşam vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğle vakti Nişantaşında Vali konağı karşısında Eytam sokağında ki 5 numaralı apartmanından kaldırılmış, aile mezarlığına defnedilmiştir.

Arkadaşımıza ve ailesine taziyet lerimizi sunarız.

Coe Louis

Maç başlamadan bir dakika evvel bir tabanca patlamış ve bunu yapan seyirci ayağa kıkarak:

— Ku Kluks Klanı hatırla! diye bağırmıştır. Polis bu işe müdahale etmek lüzumunu hissetmemiş ve yalnız seyirciyi dışarıya atmakla iktifa etmiştir.

Maç başlar başlamaz, Flynn zencinin elini sıkımsa tenezzül etmeden, üzerine saldırmış ve bu hareketinden dolayı "medeni Amerikalılar" tarafından giddetle alkışlanmıştır. Beyazların bu sevinci uzun sürmemiştir; çünkü Conson bir taraftan rakibiyle müstezhi bir tavırla konuşuyor, bir taraftan da ıslatıyordu. Flynn birkaç defa yere yıkıldıktan sonra 9 uncu ravnında baygın bir halde yere uzanmıştır.

O gün, polis kordonu altında ringden sağ ve salim ayrılabilen zavallı Conson bu galibiyetinin cezasını ömrünün sonuna kadar çekmiş ve nihayet aynı sebepten dolayı katledilmiştir.

Maçtan sonra Amerika matbuatı ona daha büyük bir şiddetle hücum etmiştir. Buna sebep olarak zencinin beyaz renkli bir kâtiye istihdam ettiği gösteriliyordu. Bunun üzerine, zavallı Conson sevdiği kâtiyesi Lüsiye beyaz renkli bir arkadaşının evine göndermiştir. Fakat bu da fayda vermemiş, polis, bir gün Consonun evine gelerek, "bir beyazı iğfal ve kaçırmaya suçluyla" kendisini tevkif etmiştir.

Lüsi de kadınlara mahsus bir hapishaneye kapatılmışsa da arkadaşlarının fedakârlığı sayesinde oradan kaçarak Kanadaya gitmeye muvaffak olmuştur. Bir müddet sonra, Conson da oraya gitmiş ve beyaz sevgilisiyle evlendikten sonra tekrar avdet etmiştir.

Fakat her şeye rağmen, K.K.K. in tikamından vazgeçmiyordu. Bir gece maskeli altı kişi ellerinde tabancalar olduğu halde evinin kapısını kırarak içeriye girmişler ve bir hafta içinde Şikagoyu terketmesini zenciye söylemişlerdir. İşin şakaya gelmeyeceğini anlayan zavallı zenci de, polisin mümanaatına rağmen, şehirden ayrılmış ve Kanadaya kaçmış, bir müddet sonra karısı da ona iltihak etmiştir.

Aradan seneler geçmiş, fakat K.K.K. lılar gene intikamı akıllarından çıkarmamışlardır.

Conson Havanaya geldiği bir sırada onu Jesviyar namındaki Amerikalıyla karşılaşarak mağlûp etmeye ve bu suretle dünya şampiyonluğundan uzaklaştırmaya mecbur etmişlerdir.

Şimdi zenci Coe Luisin aldığı tehdit mektubu Cak Conson faciasının bir tekrarı mıdır?

Eğer K.K.K. hakikaten faaliyete geçmişse, Luisin şampiyonluğundan ziyade hayatı tehlikeye girmiş oluyor,

YQSIL HAYALET

Tefrika numarası: — 36 —

YAZAN: Edgar Wallace

ÇEVİREN: fa

FAY BİR MEKTUP ALIYOR

Kapı çaldı. Fay gecelik elbisesi ile kapıya gitti. Bir adam bir mektup getirmişti. Aldı. Fakat adam:

— Bana, dedi, para vereceksiniz.
— Neden?

— Bilmem, bu mektubu bana mışyö Savini verdi ve öyle dedi.

Fay mektubu kapıya, içeri girdi. Para bulup adama verdi. Mektup kurşun kalemle kargacık burgacık bir şekilde yazılmıştı. Bir hayli uğraştıktan sonra sunları okuya bildi:

“Lasi Mis Hoveti kaçırdı. Şatonun önünden otomobile geçerken gördüm. Otomobilin arkasına atladım. Golden iste gittik. Mis Hovet tekrar çıktı. Vapura götürüldü. Takip ediyorum. Fitere haber ver.”

Fay derhal telefona atıldı. Birkaç yere telefon etti. Fiter yoktu. Blizat polis müdüriyetine gitmek üzere hazırlanırken bu aralık telefon çaldı. Fiter yorgun bir sesle:

— Beni aramışsın, Fay,

Dedi, Fay aldığı mektubu okudu. Fiter derhal geleceğini cevap vererek telefonu kapadı.

On dakika sonra, Fiter, yorgun, üstü başı berbat. Traş olmamıştı:

— Bir vapuru, dedi, aradık. Bir şey bulamadık. Acaba Savini nerede?

Fay, onu orada bırakarak mutpağa gitmiş bir kahve yapmıştı. Tam bu arada telefon çaldı. Fay koştı, ve derhal Bellaminin şesini tanıdı. Bellami soruyordu:

— Savini orada mı?

— Hayır. Şatoda değil mi?

— Burada olsa sorar mıyım? Dün akşam çıktı, daha gelmedi. Kendisini görürseniz onu kovduğumu artık buraya gelmemesini söylersiniz.

Fay hiddetinden titriyordu. Fakat sakın bir sesle şöyle cevap verdi:

— Sakın Lasi ile olmasın? Zira, Lasi, dün akşam Mis Hoveti alıp Golden iste götürmüştü.

Telefonda uzun bir sükût oldu. “Sonra Bellami cevap verdi:

— Ben Lasi falan tanımıyorum. Mis Hovet ile de alakam yok. Söylediğinizi bir tür lü anlayamıyorum. Polisin bu işten haberi var mı?

— Var.

— O halde ne yapıyor?? Ne netice aldılar?

Fay eli ile telefonu kapıyarak sualı Fitere sordu. Fakat Bellami şüphelenmişti, sordu:

— Yanınızda birisi mi var?

Fay bu sualı de tekrar edince Fiter eli ile “evet, dedi, Fay cevap verdi:

— Evet. Mışyö Fiter var.

Bellami hiddetle telefonu kapadı. Fiter ayağa kalkmıştı:

— Şimdi, dedi, Saviniyi bulmak lâzım. Onun bu tarzda hareket etmiş olmasına pek memnun oldum. Doğrusu ümit etmezdim.

Fay mağrur bir eda ile:

— Şey, dedi, onu iyi tanımıyorsunuz. Çok iyidir.

Fiter polis müdüriyetine döndü. Orada mışyö Hovet kendisini bekliyordu. Adamcağız gayet metin davranıyordu. Fakat:

— Mışyö Fiter, dedi, kızımı bu tehlikeden kurtarmak için elimizden geleni yapmız.

Fiter sinirli idi:

— Eger, dedi, yapılacak bir şey olsa, ya pımsız olurdu. Affedersiniz mışyö Hovet, pek sinirliyim. Mis Hovet gittiği vakit siz evde değil miydiniz?

— Hayır, esasen evde de olsam, sizin gönderdiğiniz bir adamla gitmesine mani olmazdım. Bari bir iz elde edebildiniz mi?

— Evet.

Ve bildiklerini anlatır. Sonra zile basarak bir kâtip çağırır ve şu emirleri verir:

— Dosyaya bakınız. Lasi isminde bir adam var. Henri Frans Lasi... Eger alırsanız yorsam “Old Bailey”, de üç sene evvel, hırsızlıkta dolayı mahpus yatmıştı. Eskiâlini her tarafa bildirir, nerede görürlerse tevkif et sinler. Herhalde Golden İst civarında bulunur. Fakat aradığımızdan şüphelenirse, muhakkak bir tarafa saklanacaktır.

Mışyö Hovet sordu:

— Savininin ortadan kayboluşuna ne dersiniz?

— Şimdilik bir şey diyemem. Yalnız, Savininin karısına haber göndermiş olmasına memnun oldum. Hayatında onun yardımına ihtiyacım olacağı hiç düşünmemiştim.

Fiter bir banyo yaptı. Giyindi ve liman polislerle beraber limanda ne kadar gemi varsa hepsini aradılar. Bir akşam evvel aradıkları “La Kontessa”,nın önünden geçerken geminin bacasından hafif bir duman çıktığını gördüler. Güvertede, bir gemici dolayısıydı. Fiter dedi ki:

— Tekrar aramağa lüzum var mı bilmem? Komiser cevap verdi:

— Zannetmem. Dün akşam aradık hem hareket niyetinde bile olmayan bir vapura saklanmış olmalarına ihtimal vermiyorum.

Fiter derhal Golden İst klübüne gitti. Barnett yeminler ederek:

— Eger, diyordu, size yalan söyledimse şu anda Allah canımı alsın. Bir şey var. Belki Smit konuştuklarını duyduğumu görerek mahsus yanlış malûmat vermiş olabilir.

— Siz La Kontessaya gittiklerinden başka birşey duymadınız mı?

— Duydum. Smit, gemiye gittikten sonra genç kızla evlenecekti. İspanyol kaptana, kızın pek güzel olduğunu, gemiye geleceği zaman üzerindeki kilerden başka bir elbise olmalıyacağı için ona bir sandık dolusu tuvalet aldığını söylüyordu. Emin olunuz mışyö Fiter ben bütün servetimi bu klübü almak için sarfettim. Smit denilen herifi zaten sevmem. Size bütün hakikati anlatıyorum.

Fiter, herifin doğru söylediğine kanıdı. Bu aralık gazeteci Holland geldi. Mis Hoveti getiren otomobil hakkında tahkikat yapmıştı. Otomobilin arkasına bir adamın asılmış olduğu, iki üç yerde polis tarafından görülmüştü. Bu adamın Savini olduğuna şüphe yoktu. Fiter:

— Acaba, dedi, şimdi nerededir? Onu bulsak, Mis Hoveti kurtarmak kolaylaşır.

Spik Holland izahat verdi:

— Bellami bu sabah Londra’ya indi. Kapı cısmından öğrendiğine göre, birkaç gün şatoya dönmeyecekmiş. İşin tuhafı, Bellami sekiz senedir bir geceyi olsun dışarda geçirmemiş.

SAVINİ SAHNEDE

Savini için vapur, ve vapura müteallik herşey tamamen yabancı bir şeydi. Vakda deniz seyahati etmişti. Fakat “La Kontessa”, gibi bir şilebin tertibatını hiç bilmiyordu. Savini, rıhtıma gelince, otomobilden atlamış, biraz ilerde beklemişti. Mis Hovet şilebe gittikten sonra, boş bir sandal bulmuş onula ve Smit daha gelmeden gemiye gelmişti. Orada güvertede boş bir sandal görürnce de, hemen içine girip saklanmıştı.

Savini orada, bir müddet düşündü. Şimdi ne yapacaktı? Şatonun önünde otomobilin geçtiğini görünce içerde Mis Hovet ve aynı zamanda polis kıyafetine girmiş olan La seyi derhal tanıdı.

(Devamı var)

HAREM AGASININ OĞLU

Macera ve aşk romanı — 103 —

Yazan: (Vâ-Nû)

Asabiyetle haykırdı: “Seni şimdi baş kadının odasına götüreceğim ve orada bir erkek olduğunu göreceksin!”

Geçen tefrikaların hülâsası:

Üçüncü Muradın başkadın Safiye Sultan aslen Venediklidir, bütün ömrünce millettaşlarına müzaheret ettiği bütün tarihlerde yazılır. Şimdi, padişahın gözdesi bir rekabet yüzünden onu haber veriyor:

— Senin kadınının erkeği... Hem de ne erkek!

Kontes kendi ihtiyarı haricinde o. larak ağzından fırlayan bu sözlerden kendi de ürkiyordu; fakat, kendini tutamıyordu.

Zira, birkaç saat evvel, Sümbülle konuştukları aklıma geliyordu. Bu kurnaz küçük zenci, onu تنها bir yerde bularak demişti ki:

— Gördün ya başma gelenleri güzelim... Beni ıslattı... Beni rezil etti...

Az daha ele de verecekti... Fakat, karnında ne kadar kaynama hassası olduğunu biliyorsun... Bana, o kadar yabancı kadının yanında, bhusus, öyle hikâyeler anlatıldığı bir sırada, diz oğdurmak, bacak sırtırmak kabil midir?... Olacağı buydu işte... Netekim oldu...

Mehcemal ona yalvarmıştı:

— Fakat, beni seviyorsun, değil mi?

Yalnız beni düşünüyorsun, değil mi? Çünkü, bu sözleri bin kere tekrarladın.

Sümbül, teminat vermişti:

— Tabii yalnız seni seviyorum...

Yalnız seni düşünüyorum...

— Öyleyse, bundan sonra?

— Bundan sonra...

— Bundan sonra...

— Söylesene...

Habeş delikanlısı mahcup olmuş gibi önüne bakıyordu. İçini çekti.

— Ah bilmezsin, sultanım başma gelenleri.

— Nedir başma gelen?

— Safiye sultana sen, benim erkek olduğumu kendi ağzıyla söyledin ya...

Sen o yedi kişinin öldüğü gün, padişahın yanına gittiğin zaman, başkadın, bana tasallüt etti... Tam manası...

le tasallüt etti, evet... Ve o günden sonra da peşimi bırakmıyor... Aklım fikrim, daima sende olarak, işi idare ediyordum. Fakat şimdi mesele bu kadarla da kalmıyor... Ben, kendimi tamamiyle sana hasretmek istememe rağmen o bunun tamamiyle aksi e...

melde...

— Ne gibi?

— Yani beni, kendine hasretmek istiyorsun...

tiyor... Senin semtine bile uğramamamı emretti.

— Sümbül...

— ...

Zenci, önüne bakıyordu.

— Sen bunu bana yapacak mısın?

— Ne yapayım, elimde değil... Em...

rediyor... Onun yalnız benim şahsım üzerindeki değil, bütün saray üzerindeki, padişah üzerindeki nüfuzunu da biliyorsun... Bu sebeple mecburum ne söylerse onu yapmıya...

— Sümbül... Fakat, ben... Düşünse...

ne ki, padişah üzerindeki nüfuzunu günden güne artırıyor...

Sahte haremağası:

— İnşallah... dedi. Zaten benim de ümidim bunda... İnşallah bu nüfuz büyür, Safiye sultanımki geçer...

Ve sen de o zaman beni onun elinden kurtarırısın!

Hakikatte ise şöyle düşünüyordu:

— Bu, bir hayali hamdır... Bunun imkânı yok... Çünkü, şimdiye kadar sarayda bin bir tane nazik kadın hür etmiş... Bunların hepsini Safiye sultan mağlup etmiş... Ergeç seni de edecektir....

Zeki Habeşli, saray hayatını, saray kadınlarının nüfuzunu ve kendi mes...

resi olan Safiye sultanın kuvvetini anlamıştı. Mehcemal'i teselli etmekle beraber, maksadını açık olarak söylüyordu.

Kontes, deli gibi:

— Demek beni bırakıyorsun? .. diye sordu.

— Maalesef, muvakkaten ayrılmıya mecbur kalıyorum... Ama, emin ol ki...

aklım hep sende kalarak... Ah şu padişahın hemşireleri!... “Bir erkeği mutlaka kendine hasretmelidir!” fikrini şu kadının aklına nereden soktu...

lar... Buna çok müteessifim!...

İşte Sümbül, belki bu son teessüfünde samimi olabiliirdi. Filhakika, yalnız Safiye’ye inhisar etmek, yani başka kadımlarla alâkadar olamamak onun hiç işine gelmiyordu.

— Bu, bir zaman böyle devam ettikten sonra, Havvayı atlattığım gibi, onu da atlattım... Zira, anhamine ha Safiye de Havva ahlâkta... Yalnız onun saray mikyasımda!... diye düşünüyordu.

Bu esnada ise zavallı kontes eğiliyordu. Sümbülün boynuna sarılıyordu.

— Demek artık bu sonuncu buluşmamız... Beni senden alıyorlar?... Demek onun olacağını?...

Hep aklım sende kalacak... Padişahın yanındayken bile seni düşünüyordum... Sümbül!... Sümbül!...

Kucaklaşıp öpüşürlerken, kontes sordu:

— Geceleri daima beraber mi oturuyorsunuz?

Sümbül:

— Evet! - dedi. Beni yatak odasından ayırmıyor... Bu sırrımı sadece başkalfa biliyor... Hani Safiye sultanın meşhur fedaisi ve sadık adamı... O, kapının önünde bekliyor... Ve ben, bütün geceyi sultanın odasında geçirmeye mecbur kalmakla çok sıkılıyorum...

İşte, şimdi, üçüncü Sultan Murad’a afyon dumanları başını sarhoş etmiş vaziyetteyken ve ona esrarının bir kısmını kaçırmış bulunurken, kontesinin aklında hep bu yatak odası vardı.

Padişah birdenbire dedi ki:

— Seni, şimdi başkadının odasına götüreceğim ve orada bir erkek olduğunu göreceksin!.

(Devamı var)

Yazan: Edgar Rice Burroughs
Çeviren: A. E.

— 20 —

Köyün hilekâr gözlü, yamyamlarda olduğu gibi, törpülenmiş dişli şefi, Tarzanı dostça karşıladı

Tarzan, işin böyle yürümeceğini anladı ve kendisi yalnız başma sahilden yürümeğe başladı. Kayır-ğın da az geride gelmesini bildirmişti.

Mogambiye lâzım olan talimatı verdi Akuta da kendisine itaat ettiği gibi siyahın sözünü dinlemesini söyledi.

— Birkaç gün sonra sizinle birleşirim. Düşmanım kötü beyazın hangi yolu takip ettiğini öğrenmeğe gideceğim...

Tarzan ormana dalmıştı. Akşam doğru, etrafı sağlam çitlerle çevrilmiş birkaç kulübe gördü.

Bir ağaç tepesindeki daldan, kadımların konuştuklarını ve aynı zamanda akşam yemeği için hazırlıklar yaptıklarını gördü. Ağaçtan aşağıya inerek çitin kapısına vardı ve misafir edilmesini istedi.

Vahşiler, yarı çıplak bulunan, bu beyaz adamı, şüphe ile karşıladılar. Köyün ele başısı, bundan bir hafta evvel Rokoff’un büyük bir davası sürüşü ve binlerce savaşçı ile buradan geçtiğini bildirdi. Az sonra da Rokoff’un bu köyde bir ay kaldığını ve yanında yalnız onu muharip olduğunu gene aynı safiyetle söyledi!

Vahşilerin böyle abuk, sabuk konuşmalarına, birbirini tutmayan sözlerine alışık olan Tarzan, aldırış etmedi ve düşmanının izini bulduğuna inandı.

Uzun uzun soruşturduktan sonra öğrenebildi ki “Rokoff”dan önce, bir erkek, bir kadın ve bir beyaz çocukla birçok hamallar buradan geçmişler ve ormanın yabancı hayvanlarından korunmak için köyde misafir edilmek de istemişlerdir.

Bunun üzerine Tarzan biraz ist-

tirahat etti, biraz da yiyecek aldı, sonra köyden çıkıp, yoluna devam etti.

Daima Ugamlı ırmağının kıyısından giderek iki gün sonra daha büyük bir köye vardı. Köyün hilekâr gözlü, yamyamlarda olduğu gibi, törpülenmiş dişli şefi, Tarzanı dostça karşıladı.

Çok yorgun olan Tarzan, her halde buralardan pek de uzakta bu lunmadığına inandığı Rokoffu takibe devamden evvel biraz istirahat etmek istedi. Köyün ihtiyar şefi, kara sakallı yolcunun daha bir gün evvel buradan ayrılıp gitmiş olduğunu söyledi; fakat başka bir grup Rustan evvel buralardan geçmiş olduğunu bilmez gibi görünüyordu.

Tarzan bu adamın biçimine ve hareketlerine pek de dikkat etmiyordu. Yanında hiç bir hediye getirmemiş olduğu için yerli şef bu yarı çıplak beyaza ehemmiyet vermez gibi davranıyordu. Tarzan o kadar yorgundu ki kendisine gösterilen kulübeye girer girmez, hemen derin bir uykuya daldı. Halbuki bu sırada şef iki delikanlıyı yanına almış hafif bir sesle mırıldanarak onlara bir takım emirler vermişti. İki siyah delikanlı derhal ormanın yolunu tutmuşlar gözden kaybolmuşlardı.

* * *

Şimdi köyde tam ve derin bir sessizlik hüküm sürüyordu. Şef hiç gürültü yapılmaması için emir vermiş, Tarzanın uyumakta olduğu kulübeye yaklaşılmasını menetmişti. Misafirin istirahati için, dikkatli ve itinalı davranıyormuş gibi bir hal vardı. Aradan iki saat geçti. Ugambi ırmağının üstünde birçok

kanolar görüldü ve bunlar hızla aşağıya inerek köyün hizasına geldiler. Şef sanki sözleşilmiş gibi sahile inmiş ve bir işaret veriyormuş gibi elinde mızrağı ufki olarak tutuyor ve gözlerini kanolardan ayırıyordu.

Kanolardaki insanlar, karaya atlayınca, bunların arasında, yarım düzine kadar beyaz derili adam da bulunduğu görüldü ki şefin gönderdiği iki delikanlı da bunların arasındaydı ve en önde giden kara sakallı bir adamın hepsine kumanda ettiği anlaşılıyordu.

Kara sakallı adam, boğuk bir sesle şefe sordu:

— Gönderdiğin habercilerin, köye geldiğini söyledikleri ak derili adam nerede?

Sivri dişli yerli cevap verdi:

— İşte burada! Köyde kimseye gürültü ettirmedim, kimseyi ko- nuşturmadım ki uyanmasın ve gelince onu uykuda bulasın. Ben bu ak derili adamın sana bir kötülük yapmak istediğini hiç de sanmıyorum. Fakat bana birçok şeyler sordu; hep seni bulmak istediğini anladım. Adamın kılığı da senin bana anlatmış olduğun gibidir.

— Beni çağırdığına çok iyi ettin. Şimdi onun hesabını görelim de, sonra sana vadettiğim tüfeği veririm...

Köyün baş adamıyla kara sakallı Avrupalı yanyana yürümeğe başladılar. On iki Avrupalı ve yirmi yerli savaşçı da kendilerini takip ettiler. Az sonra Tarzanın uyumakta olduğu kulübeye yaklaşmışlardı. Rokoff, derin uykuda olan çıplak, yakışıklı ve çok iri gövdeli Tarzanı gördü.

(Devamı var)

Bu muhabbeti derin bir aşka tahvil etmek için küçük bir hâdise kâfiydi. Gene küçük bir hâdise bu muhabbetin kardeş muhabbetinden ileriye gitmesine âmil olabiliirdi. Bu küçük bir kıvılcım meselesiydi.

İşte tam bu hislerin tesiri altında bulunduğu bir sırada karşısına Pardayan çıkmıştı. Bu harikulâde insan onun hissiyatı üzerinde biran içinde büyük bir tesir yapmıştı. Pardayan onun nazarında tahayyül ettiği bir kahramandı. Hislerini tahlil edemeyecek kadar masum ve saf olduğu için, kendisini bu hislerin cereyanına bırakmıştı. Pardayan gördükten sonra, Şikonun bütün mahiyeti onun nazarında tecesüm etmişti: O bir cüceden başka bir şey değildi! Vakia güzeldi, zarifti, onu çıldırması seviyordu. Fakat ne de olsa bir cüceydi, bu düşünce üzerine, Juana Şikonun kendisine kardeşten başka bir şey olamayacağını aklına yerleştirmişti. Ve böylece gece gündüz, bu kuvvetli ve cesur ecnebiyi düşünmeğe başlamıştı. Ümitsiz bir vaziyette göz yaş dökmesi de, sırf intihap ettiği adamın ölmüş olması ihtimalindendi.

Fakat, işte, başka birisini seven kadına has bir merhametsizlikle, Şikoya itirafta bulunurken, zavallı cüce isyan etmeden, ve bütün aşkına rağmen ısrabını saklıyarak, ona bir tek sual sormuştu: Ondan ne bekliyorsun?

Şiko farkına varmadan, bu sualle Juana hakikati anlatmıştı. Nitekim, o gittikten sonra, Juana odasında yalnız kalmış ve belki yüzlerce defa bu suali kendi kendine sormuştu: Evet! Ne bekliyebilirdi? Ne ümit edebilirdi?

O, nihayet bir otelcinin kızydı. Vakia zengindi. Fakat ne de olsa otelci! O devirde herşey kan, doğuş ve asalet-

le ölçülürdü. Fakat işte o, zavallı bir otelcinin kızı, gözlerini, bir kralın elçisine, asil bir şövalyeye çevirmişti. Bu vaziyet dahilinde ne ümit edebilirdi? Şüphesiz ki, hiç bir şey. Bu asil senyör, onu hiçbir zaman zevceliğe kabul edemezdi.

Bu düşünceler, onun Pardayana olan aşkını bir hayli sarımsı ve Pardayan onun nazarında, kıymetinden biraz daha kaybedince, Şiko gözlerinde biraz daha büyüyordu. Şimdi zavallı Juana iki muhalif hissin tesiri arasında bulunuyordu: Bir taraftan, onun son, büyük fakat safı aşkı, diğer taraftansa, Şikoya karşı olan, eski fakat derin muhabbeti. Bu hislerden hangisi galip gelecekti?

İşte tam bu sırada Pardayan gene meydana çıkmıştı. Vakia Juana onu gördüğünde son derece sevinmişti. Fakat bu defa da, Şiko onun nazarında tekrar küçülmüş, kıymetinden bir hayli kaybetmişti. Juana, Şikonun kendisini feda etmesine ve yerini başkasına bırakmasına son derece kızmıştı. Şiko aşkını sonuna kadar müdafaa etmeli, onu kıskanmalıydı. Mademki bunu yapmamıştı, demek ki sevmiyordu. Juana sırf bu düşüncelerin tesiri altında Şikoyu fena bir tarzda kışkırmıştı.

Halbuki, işte, birdenbire Pardayan cücenin kendisini büyük bir cesaret ve kahramanlıkla müdafaa ettiğini ve hattâ onu öldürmek istediğini anlattı. Şiko biran içinde gene, Juananın nazarında eski mevkiini aldı. Ne diye hayalle uğraşacaktı? Kimbilir belki de hakiki saadet buradaydı? Bu fırsatı kaçırmak bir çulğnlıktı. İşte, Juanayla Şikonun başbaşa kalmalarını Juananın bu düşünceleri tevhit etmişti. Şikonun artık içini dökmesi herşeyi itiraf

etmesi lâzımdı. Fakat işte, Juana, gene onun müthiş mahcubiyetile karşılaşıyordu ve gayriihtiyari aklı gene Pardayana gidiyordu. Hiç şüphe yoktur ki Pardayan bu kadar sıkılganlık göstermeyecek, kendisini bu kadar düşürmeyecekti. Bu düşünce, genç kızın hiddetini büsbütün arttırıyor ve onda, Şikoyu büsbütün alçaltmak, izzeti nefsi ni kırmak, hırpalamak arzusunun uyanıyordu.

Şiko, bu tahammülsüz sıkılganlıktan kurtulacağı yerde, uzun bir sükkattan sonra başını eğdi ve aynı mahcup tavırla mırıldandı:

— Benden ne istedinse onu yaptım ve bunu nasıl yaptığımı bir Allah bilir! Bana niçin kızyyorsun?

İşte, Juana ondan başka sözler beklerken, Şiko ancak bu cümleyle iktifa ediyordu. Demek ki Şiko bir erkek değildi ve ebediyen çocuk kalacaktı. Bir erkek gibi konuşmasına imkân yoktu! Ve Juananın hiddeti büsbütün arttı. Onu bir köpek gibi ayaklarının altında süründürmek onu hırpalamak, izzeti nefisini kırmak arzusu büsbütün şiddetlendi.

Bu arzusunun derhal yerine getirmek için, sesini tatlılaştırdı ve:

— Fakat ben kızmadım ki, dedi.

— Doğru mu söylüyorsun?

Juana onu çıldırtan bir tebessümle yüzüne baktı:

— Ben de kızmam bir hal mi var? dedi.

Ve taburenin üzerinde duran küçük ayaklarını manalı bir tavırla sallamağa başladı ve sonra sağ ayağını sinirli bir hareketle onun yüzüne doğru uzattı ve Şikonun yüzüne baktı. Şiko bunun manasını anlamıştı ve dudaklarının yanında gidip gelen bu küçük ve zarif a-

yağı yakalayıp öpmek arzusu büsbütün şiddetleniyordu. Juananın yüzüne baktı: Genç kız gülümsüyordu. Demek ki kızmamıştı.

O zaman Şiko dizleri üzerine çöktü ve ayaklarına sarıldı.

Juana, zafer, sevinç ve biraz da merhametle dolu bir tarzda gülümsedi.

Küçük ayak hâlâ gidip geliyor ve bu seyri esnasında Şikonun yüzüne sürünüyordu. Zavallı cüce herşeye rağmen onu öpmeye cesaret edemiyordu. Bunun için bile emir bekliyordu.

Fakat, nihayet, bu arzuya tahammül edemedi ve bütün cesaretini toplayarak ve merhamet dilerini gibi sordu:

— Mademki kızmadın. Müsaade eder misin?..

Zavallı cüce cümlesini bitiremedi. Ayağın altı tabanı ağzını kapattı ve sinirli hareketlerle yüzünü gözünü okşamağa başladı.

Şiko bütün masumiyet ve mahcubiyetine rağmen bu defa hakikati anlamıştı. Çılgın bir sevinçle bu küçük ayağa sarıldı ve her tarafını öpmeye başladı.

Ayak yavaş yavaş geri çekilmeğe başlamıştı. Cüce kafasını uzatarak onu takip etti.

Zalim Juananın istediği de galiba buydu, çünkü ayağı birdenbire durdu. O zaman Juana zafer dolu bir tebessümle öteki ayağını hafifçe kaldırdı ve küçük kolisinin başı üzerine koydu. Sanki:

— Mademki, bundan başka bir işe yaramıyorsun, şu halde daima ayaklarımın altında sürüneceksin! Sana her zaman tahakküm edeceğim, her zaman! Çünkü sen bana ait bir şeysin!

Demek istiyordu.

Kendi kendine 1000 kelime ile FRANSIZCA DERSİ

(Her hakkı Haber Gazetesi aittir.)

TERS: 20

(6 numaralı "yemek odası", resmiyle takip edilecektir.)

Geçen derste başlamış olduğumuz 6 mci resim üzerindeki çalışmalarımıza devam ediyoruz. Evvelâ, geçen derste tercüme için verdiğimiz parçaları görelim:

Geçen dersin vazifeleri

Fransızcadan Türkçeye çevrilecek cümlelerin tercümesi şudur:

- 1) — Bu resimde gördüğünüz bir yatak odası mıdır?
- Evet, bu bir yatak odasıdır.
- 2) — Karyolanın üzerinde ne var?
- Üzerine bir şilte, sonra yatak çarşafı ve yorganlar konulmuş bir somya var.
- 3) — Uyuyan, başını nereye koyar?
- Yastıkların üzerine.
- 4) — Yatağın baş ucunda ne var?
- Bir gece masası var.

Fransızcaya çevrilecek olan cümlelerin de tercümesi şudur:

- 1) — A quelle heure vous couchez-vous?
- Vers neuf heures.
- A quelle heure vous endormez-vous?

Kendi kendine 1000 kelime ile FRANSIZCA DERSİ

(Her hakkı Haber Gazetesi aittir.)

TERS: 20

(6 numaralı "yemek odası", resmiyle takip edilecektir.)

Geçen derste başlamış olduğumuz 6 mci resim üzerindeki çalışmalarımıza devam ediyoruz. Evvelâ, geçen derste tercüme için verdiğimiz parçaları görelim:

Geçen dersin vazifeleri

Fransızcadan Türkçeye çevrilecek cümlelerin tercümesi şudur:

- 1) — Bu resimde gördüğünüz bir yatak odası mıdır?
- Evet, bu bir yatak odasıdır.
- 2) — Karyolanın üzerinde ne var?
- Üzerine bir şilte, sonra yatak çarşafı ve yorganlar konulmuş bir somya var.
- 3) — Uyuyan, başını nereye koyar?
- Yastıkların üzerine.
- 4) — Yatağın baş ucunda ne var?
- Bir gece masası var.

Fransızcaya çevrilecek olan cümlelerin de tercümesi şudur:

- 1) — A quelle heure vous couchez-vous?
- Vers neuf heures.
- A quelle heure vous endormez-vous?

Sur la table qui est à la tête du lit, j'ai mis une lampe

İki yorganla bir kaba yorgan örtüyorum.

"Ben koyuyorum iki yorgan ve bir kaba yorgan".

Je mets deux couvertures et un édredon.

(J'ai mis deux couvertures et un édredon).

"Bugün o yorganı soğuk". Bugün hava soğuk.

Aujourd'hui il fait froid: (O yorganı ile je suis).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

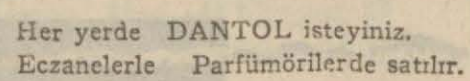
Je suis dans mon lit: (J'ai mis dans mon lit).

"Ben in içinde benim yatağ". Yatağmdayım.

RADYO

4 Mart 1933 tarihinden itibaren:

avans yuzde 1-2

1933 tarihinden itibaren:

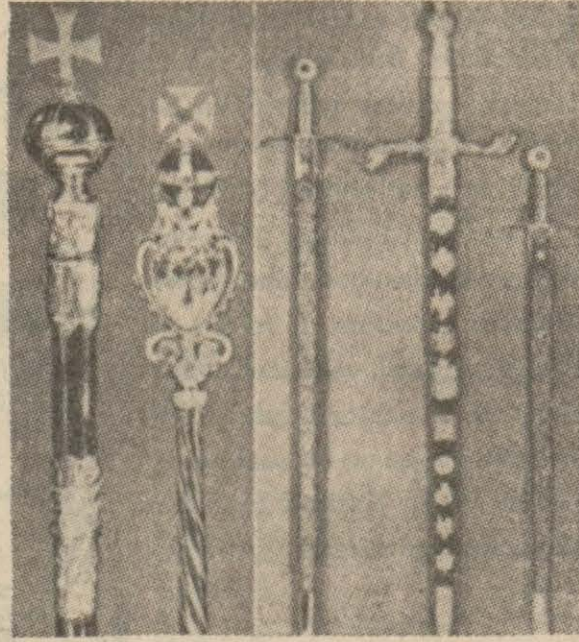
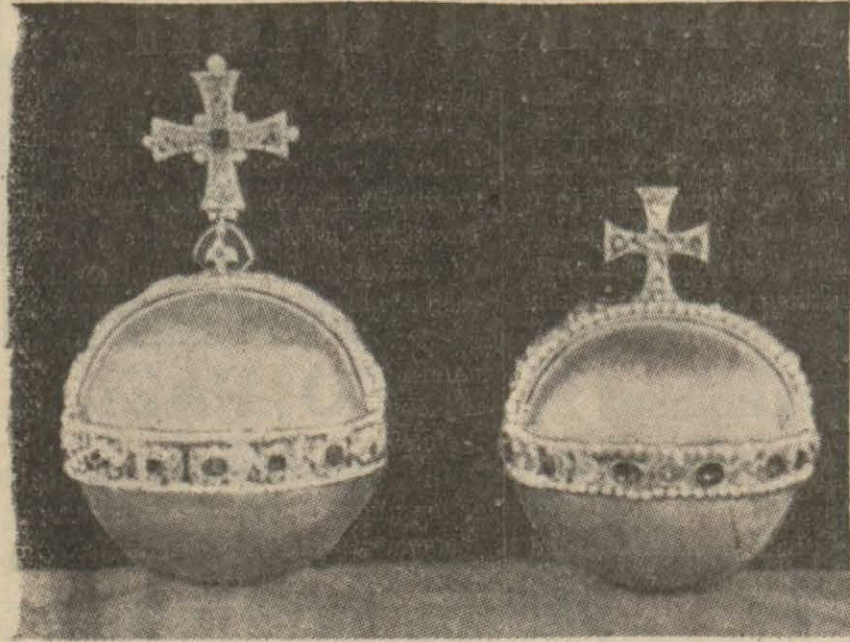
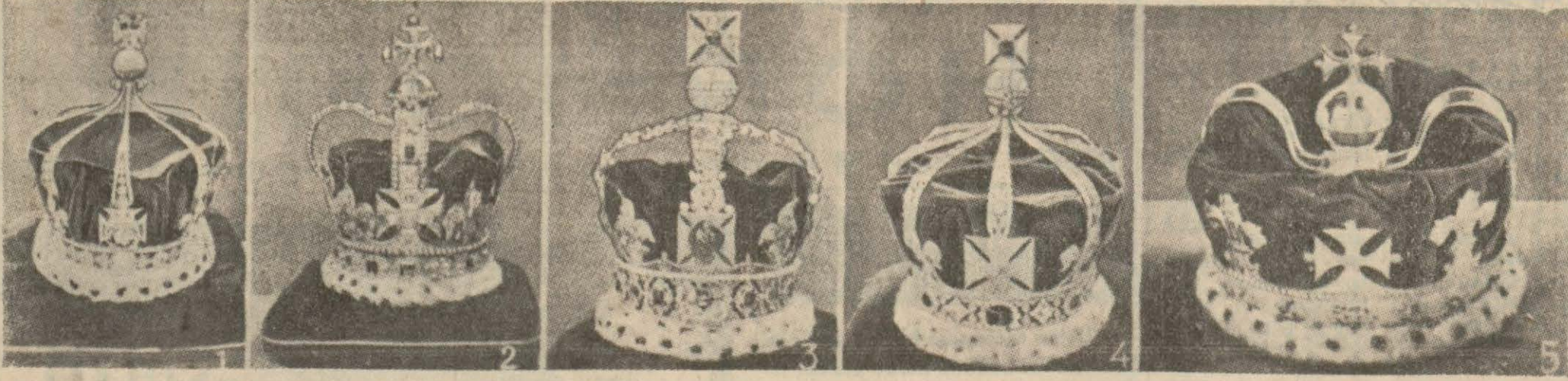
1

Telefon. 22566

2000

Bir teki bir hazine

**fotoğrafla
HABER**

İngiliz kralığı taçları ve asâları
Resmimiz, ötmümüzdeki aylar içinde Londrada tac giyme merasiminde Kral Altıncı Corcla valide kraliçe Marinin giyecekleri taclardan bazılarını göstermektedir. Taçları en nadide taşlar süslemektedir. Bu yüzden bir tanesi bile müthiş bir servet sayılabilir.

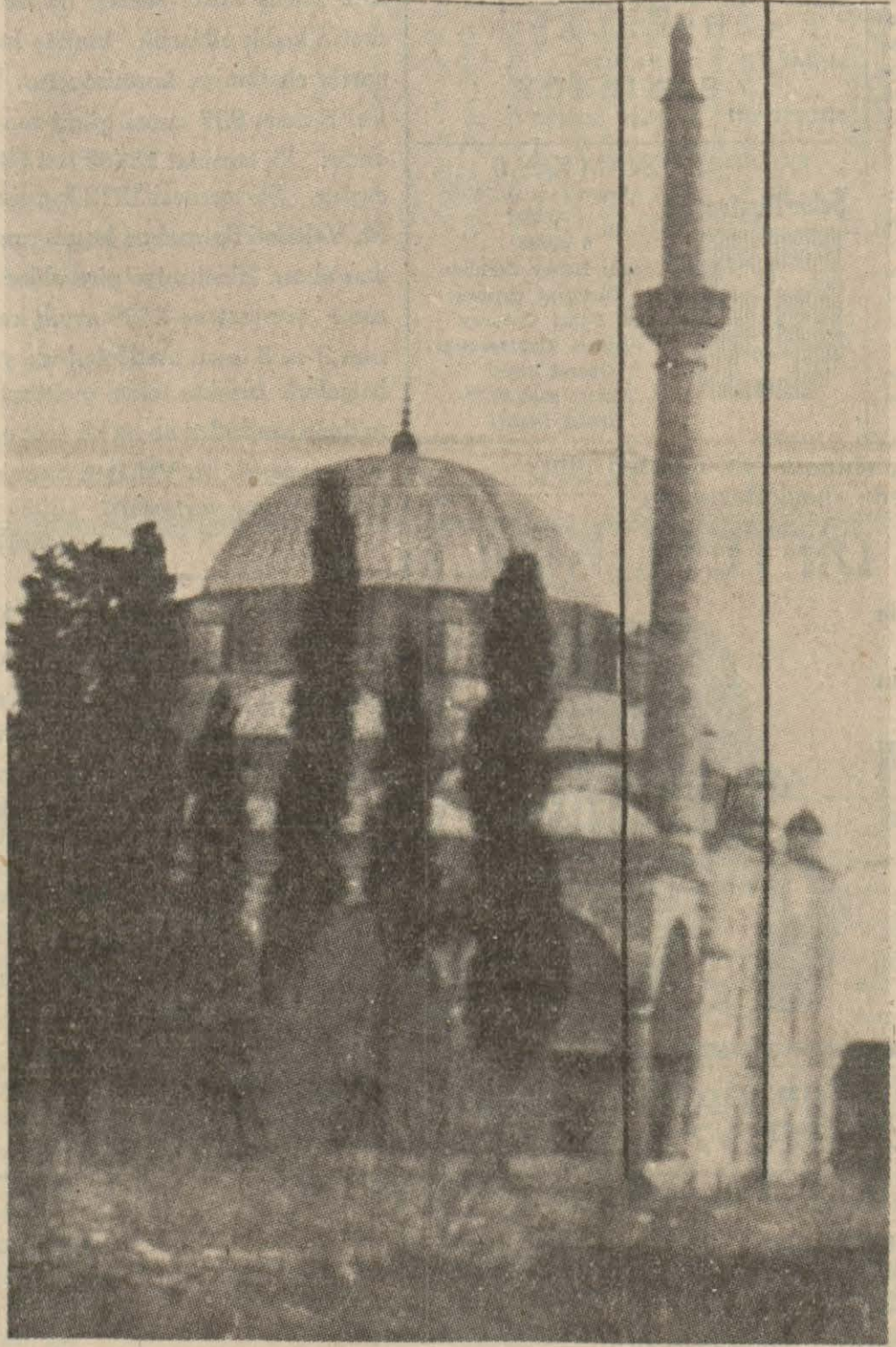
1 — Kraliçe Marinin bundan evvel 1911 deki merasim esnasında giydiği tacı. Meşhur "Kühl Nur", elması tacın ön tarafına konmuştur. 2 — Kralın parlamentonun açılışında giydiği imparatorluk tacıdır. Bu tac 1838 den kalmış olup kraliçe Viktoryanın şahsına aitti. "Kullinan", adını taşıyan meşhur elması yarışile süslenmiştir. 3 — Mukaddes Edvardın, ikinci Şarlin tacını model alarak kendine yaptırdığı tac. 4 — Altıncı Corcun giyeceği, Hindistan imparatorluğu tacı. 5 — Prens dö Galin tacı.

Aşağıdaki resimlerde tac giyme merasiminde kullanılacak kılıçlarla hükümdarlık kürelerini göstermektedir. Eskiden, muzaffer Giyomun zevcesi kraliçe Mari tarafından kullanılmıştır. Sağda: "Kullinan", elmasının diğer parçasile süslenmiş olan asanın üst kısmı ve üç devlet kılıcı: "Şamrok", hak ve adalet kılıcı ve "adalet ve hükümdarlık kılıcı".

Koca Mustafapaşada sebze nasıl satılır ?

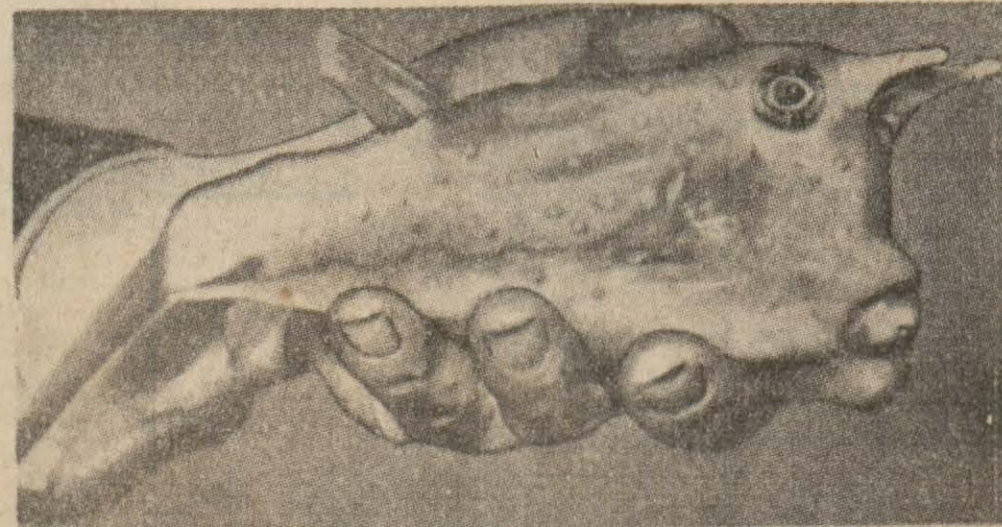
Evvelki günlük sayımızda üç muharririmizin otomobille yaptıkları bir gezinti esnasında, surlara yakın mahallelerdeki pazarlarda sebzelerin çamurlar ve pislikler arasında yayılı olarak satıldıklarını yazmıştık. Yukardaki resim bu iddiamızı isbat etmektedir.

İstanbul Piza kulesi

Silivrikapı civarındaki meşhur Hekim Ali paşa camii — ki tam manasile tarihi bir eserdir — tamire muhtaç bir haldedir. Medresenin sakafındaki kurgunları fırtına söktüp kaldırmış. Allah vere de açığözün biri aşırmasa. Minaresine gelince. Fazla dikkate lüzum yok. Şöyle bir bakınca anlaşıyor ki şerefe ile alem arasındaki kısım sola doğru meyletmiştir. İki üç gün evvel yaptığımız bir tashih hatasını da bu vesileden istifade ederek düzeltelim:

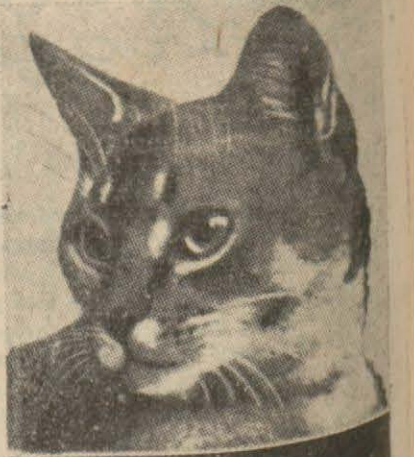
Arkadaşımız Ensari Bülend'in iki gün evvel bahsettiği minaresi eğri cami de gene Hekim Ali paşa camiidir. Davutpaşa değil.

75 liraya bir inek balığı

Inek balığı gördünüz mü? Görmedinizse işte resmi... Bu balık İngiltereye Avusturalyadan getirilmiştir. Başında, bildiğimiz ineklerininkine benzeyen iki boynuzu vardır. Bu balık, 75 liraya satın alınmıştır.

?

Kediniz güzel mi ?
Bununla ne demek istediğimizi yakında öğreneceksiniz

**S A Ç
B A K I M I**

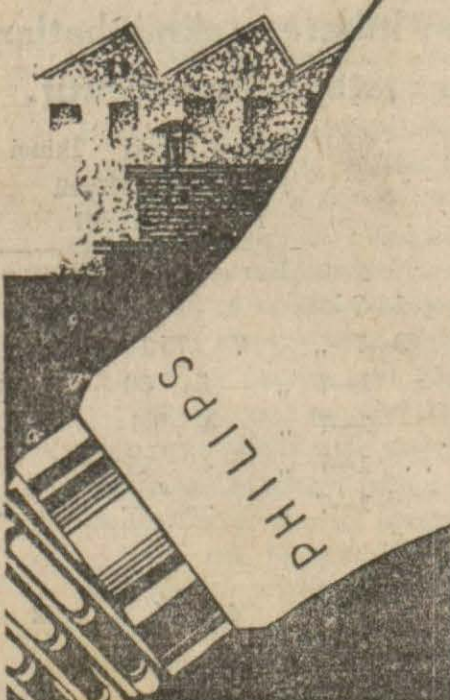
Güzelliğin en birinci şartıdır.
PETROL NZAİM

Dr.
NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanındaki Mektep sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder.
Tel: 40843

**Doktor
Ömer Abdürrahman
DERMAN**
Muayenehanesi — Eminönünde
VALDE HANI içinde No. 21

**AMPUL
PARASINDAN TASARRUF
ETMEK MANASIZDIR
IŞIĞI UCUZA
MAL ETMELİDİR**

**PHILIPS
LAMBALARI**

DAHA AZ CERYAN SARFİLE
DAHA PARLAK IŞIK VERİR

Türkiyede umumî Müessesseliği:

Helios Müessesatı.

İstanbul - Galata, Voyvada Cad. No. 124 - 126 - 128 (yeni binasında)

İLÂN

İlkmektep tahsilini bitirmiş, orta mektepte iki sene okumuş bir bayan validesiyle birlikte apartıman kapıcı.

liğna taliptir. Devren de olsa olabilir. Adres: Aksaray, Horhor caddesi Akarca sokak Karadeniz mensucat fabrikası karşısında No. 13